

A „Magyar Egyesület a Leánykereskedés Ellen” gyakorlati tevékenysége a statisztika tükrében.

Írta: *Valló Emil,*

a „Magyar Egyesület a Leánykereskedés Ellen” titkára.

Jubileumi beszámolóink előző fejezeteiben láthattuk Egyesületünk különböző szerveinek működését, melyek az emberszeretet ragyogó sugaraival mélyen belevilágítanak az erkölcsi, társadalmi és szociális bajok feneketlen sötétségeibe, elveszetteknek induló kétségbeesett lelkek legmélyére, hogy ha valahol akad még a lelkekben egy kis zug, ahova nem férközött teljesen bele az elkeseredés, a nélkülözés, vagy az emberi gyarlóság okozta züllés és pusztulás, – igyekezzék ott a maga megfelelő eszközeivel mindent megtenni lélekmentő munkájának sikere érdekében. És Egyesületünk működésének lapjai tele vannak a rendes polgári életbe visszatérített nők, a megmentett családi boldogságok százaival, mely 25 éves munkásság eredményei a „MELE” minden igaz barátja előtt ismereteseek. Azonban ma már ez nem elég! Az új idők hatalmas feladatainak megoldásához újabb barátokra, újabb érdeklődőkre és segítségekre van szükség. Ez a szükségesség adta a „MELE” elnökségének és igazgatóságának az impulzust arra, hogy jelen munka keretében számokban is mutassuk be sokoldalú munkásságunkat, jól tudva, hogy a mai korszellemnek megfelelően, a statisztika reális adatai a propaganda legerősebb eszközei.

Az 1934. év elején a „MELE” igazgatóságának azon megbízásából kifolyólag, hogy állítsam össze Egyesületünk működésének számszerű adatait, azon igyekezetemben, hogy a való-

ságnak minden tekintetben precíz és tökéletesen hű képét állítam össze – minduntalan beleütköztem az adatok hiánya következtében előállott akadályokba. Elveszett, elkallódott régi adatok, s részben – a proletárdiktatúra alatt – szándékosan elpusztított adatforrások néha majdnem megoldhatatlan feladatok elé állítottak, melyeket csak más, az Egyesületen kívül álló tényezők, hatóságok értékes segítségével lehetett megoldani.

Egyesületünk negyedévszázados munkásságából összeállított statisztikai anyag a következő munkakörökre oszlik fel:

A m. kir. budapesti Állami Rendőrség Erkölcsrendészeti-osztályán az engedélyezett prostituáltak közé való bejegyzetés céljából jelentkező fiatalokkal a szfv. Árvaszék megkeresésére folytatott munka.

Az Erkölcsrendészeti-osztályon bejegyzésre kerülő prostituáltakkal való foglalkozás.

A Magdolna és Életvédelmi Otthon működése.

A pályaudvari missziók (budapesti és vidéki) tevékenysége.

A m. kir. Állami Rendőrség „Toloncház”-ában kifejtett tevékenység.

A „Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodában” tartott inspekciós munka.

Sajnos, Egyesületünk bizonyos munkaágait lehetetlen volt statisztikailag feldolgozni. így nem volt alkalmas statisztikai feldolgozás céljaira az Állami Munkaközvetítő Hivatalban kifejtett tevékenységünk. Központi irodánk értékes munkája pedig – az egyes szervek ellenőrzésén és irányításán felül – változatosságánál és sokoldalúságánál fogva, nagy számszerűsége ellenére sem adott kellő adatokat a statisztika részére.

Ezek előrebocsátása után a fentebb felsorolt sorrendben mutatjuk be a „MELE” munkásságának statisztikailag érzékelhető főbb adatait.

I. A budapesti m. kir. Állami Rendőrség Erkölcsrendészeti-osztályán az engedélyezett prostituáltak közé való bejegyzés céljából jelentkező fiatalokkal a székesfővárosi Árvaszék megkeresése folytán kifejtett működésünk.

Gyermek- és erkölcsvédelemmel foglalkozó intézményeink vezetőségei előtt már a világháborút megelőző időkben is tisztán állott a nagyvárosokban élő, s részben ide vidékről felkerülő fiatalok leánygyermek nagyfokú erkölcsi veszélyeztetettsége. A statisztikai kimutatások mindennél meggyőzőbben mutatták azt aényt, hogy a faluról serdülő korban a fővárosba

érkező, itt minden támasz és gondoskodás nélkül álló, tapasztalatlan leányok mily nagy mértékben esnek a prostitúció áldozataivá, legtöbbszörre még abban a korban, amikor nincsenek meg a megfelelő életismereteik és tapasztalataik ahhoz, hogy mérlegelni tudják ballépéseiknek egész életükre döntő végzetes kihatásait. A távollévő szülő, vagy gyám, – amennyiben törvényes kötelezettségeinek a legnagyobb gonddal igyekeznék is megfelelni – kénytelen ellátatlan, vagy csak részben ellátott családja fenntartási terheinek csökkentése érdekében teljesen jóhiszeműen gyermekét, vagy gyámoltítottját a fővárosba küldeni szolgálat, vagy munkakeresés céljából. Előfordul, hogy a szülő, vagy gyám maga sincsen tisztában a fővárosban ellenőrzés alatt nem álló fiatalkorúakra leselkedő erkölcsi veszedelmekkel, a kerítés, a csábítás ezerféle eszközeivel, amelyek a nagyvárosi csillogás, fény és látszatpompá árcaiban csalogatják a leányokat a gondtalansággal kecsegtető ledér élet. s ezzel végeredményben a prostitúció karjaiba.

Ez a szomorú tapasztalat vezette gyermek- és erkölcsvédelmi intézményeink vezetőit, hogy sürgessék a különböző miniszteri tárcák között szétforgácsolódott gyermekvédelmi törvényeink egységesítését, melyért még napjainkban is hiába küzdünk. Különösen sérelmes volt azon rendelkezés, hogy a székesfővárosi m. kir. Állami Rendőrség Erkölcsrendészeti-osztályán „kéjtnő”-igazolvány kiváltása céljából jelentkező fiatalkorúakat egyszeri kívánságukra – amennyiben az előírt feltételeknek egyébként megfeleltek – felvették a jegyzett kéjtnők sorába, anélkül, hogy a szülőnek, vagy gyámnak ez ellen tiltakozni, vagy azt megakadályozni módjában lett volna, miután a bejegyzés ténye csak utólag közöltetett a hozzátartozókkal. Ilymódon az esetleges beavatkozásig-eltelt idő legtöbbször súlyos, helyrehozhatatlan erkölcsi és gyakran egészségi (nemibetegségek) károsodásokat okozott.

Ezeknek a bajoknak elhárításán kívántak segíteni, amidőn a székesfővárosi Árvaszék, az Erkölcsrendészeti-osztály és Egyesületünk vezetősége dr. Melly Béla, a szfőv. Árvaszék nemesgondolkodású és nagy tudású elnöke, Egyesületünk jelenlegi alelnökének kezdeményezésére bevezették azt a rendszert, hogy az Erkölcsrendészeti-osztályon rendőrorvosi ellenőrzés alá való bejegyztetés céljából jelentkező fiatalkorúakkal felvett jegyzőkönyv másolati példányait az Árvaszéknek eljuttatták, annak kivizsgálása céljából, hogy a fiatalkorú leány erkölcsi züllésében terheli-e a szülőt, vagy gyámot valamilyen gondatlanság, vagy mulasztás, mely a szülői hatalom felfüggesztését, vagy a gyámi tisztségtől való elmozdítást indokoltá tenné, továbbá az esetben, ha van még lehetőség, Egyesületünk erre hivatott tisztviselői és szervei segítségével megpróbáljuk visszavezetni a tisztességes, dolgos életre őket.

Egyesületünk 1912. évi március hó 1-től, az ezirányú munka megkezdése óta 1927. év végéig a szfőv. Árvaszék közbenjöttével 3.452 fiatalkorú leánnyal foglalkozott, s munkájának eredményéről központi irodánk útján mindenkor átíratban értesítette az Árvaszéket. Ezek a jelentések az egyes esetekben elért eredményeknek megfelelően a következőleg tagozódtak:

1. „javíthatatlan”, amidőn a kiskorú előrehaladott, nagyfokú züllöttsége folytán a vele való foglalkozás célra nem vezetett, és a további munka is eredménytelennek látszott,

2. rábeszélésünkre „türelmi-bárcáját” visszaadta – részben bevonattuk –, és a kiskorú a fővárosból elutazott,

3. lapját bevonattuk, és az illetékes hatóságok segítségével illetőségi helyére hazatoloncoltattuk,

4. lapját visszaadva ismeretlen helyre távozott,

5. munkatársaink fáradozása célravezető volt, lapját önként visszaadta, és a Magdolna Otthonban való hosszabb-rövidebb tartózkodás után álláshoz jutott, vagy hozzátartozói átvették,

6. lapját visszaadta, és állásba helyeztetett,

7. lapját a vele való foglalkozás után visszaadva, szüleihez, vagy hozzátartozóihoz utazott, illetőleg értesítésünkre szülő, férj, testvér, rokon, vagy gyám átvette,

8. eredmény elérése érdekében a szfőv. Árvaszéknek gyám, illetve ügygondnok kirendelését ajánlottuk,

9. törvénybe ütköző cselekmény elkövetése miatt lapja bevonatott, letartóztatott, vagy a szfőv. területéről kitiltatott,

10. lapját visszaadta, és közös háztartásra lépett, illetőleg törvényes házasságot kötött,

11. ismeretlen helyen lakott, s ezért vele nem foglalkozhattunk, az Erkölcsrendészeti-osztályon többé nem jelentkezett, és végül

12. a vele való foglalkozás alatt elhalálozott.

Ezen munkánk részletes eredményéről az alábbi két kimutatásban számolunk be, amelyek közül az első abszolút számokban, a másik pedig %-ban kifejezve mutatja az elért eredményt.

I. Kimutatás az Erkölcshirdetésen „kéjő”-igazolvány kiváltása céljából jelentkező fiatalok megmentése céljából a szfőv. Árvaszék megkeresésére folytatott munkáról. 1912–1927.

	Javíthatatlan	Lapja bevoava, s hazafelcsovo	Lapját visszadta, ismereti helyrehozott	Lapját visszadta s elnyozott	Lapját visszadta s Magdolna Öt-ös ment	Lapját visszadta, állába ment	Lapját visszadta, hozzártozói átvették	Gyámot, ügyvédet kőz ajánlottuk	Javítotték elbelye- ző ajánlottunk	Szűrésből kúlvá, lezartozták	Féjhez ment v. közös háztartásban él	Ismeretlen	Meghalt	Összesen
1912	25	2		20	4	14	20	15	4			8		112
1913	222	48	12	74	7	55	39	85	11	1	6	23		583
1914	168	34	33	44	3	40	21	110	5	3	6	28		495
1915	163	16	32	32	2	21	12	54	1	3		18		354
1916	217	27	23	30	4	15	15	68	2	3	2	13	1	420
1917	169	15	30	69	3	30	8	43			3	11		381
1918	145	4	31	47	2	7	4	24			2	3		269
1919	67	2	13	27	4	2	1	8			2	5		131
1920	110	2	17	18		2	5	27			2	13	1	197
1921	68		16	9		2	1	5		1		10		112
1922	106		10	7			1	1		1		2		128
1923	74	2	2	8				3		3				92
1924	68		8	18				5		1		5		105
1925	40		3	6						2		5	1	57
1926	3			3						2		2		10
1927	4			1				1						6
Össze- sen	149	152	230	413	29	188	127	449	23	20	23	146	3	352

11. Kimutatás az Erkölcstrendészetben „kéjő”-igazolvány kiváltása céljából jelentkező fiatalkorúak megmentése céljából a szfőv. Árvaszék megkeresésére folytatott munkáról %-ban kifejezve. 1912-1927.

	Javíthatatlan	Lapja bevonva, s hazatoloncsova	Lapját visszaadta, ismereti. helyre távozott	Lapját visszaadta, s elutazott	Lapját visszaadta, s a Magdolna Ott.-ba ment	Lapját visszaadta, állásába ment	Lapját visszaadta, hozzátartozói átvették	Gyámot, ügygondnokot ajánlottunk	Javítóintézeti elhelyezést ajánlottunk	Szűfővárosból kiltitva, letartóztatva	Férjhez ment v. közös háztartásban él	Ismeretlen	Meghalt	Összesen %
1912	22·3	1·8		17·8	3·6	12·5	17·8	13·5	3·6			7·1		100
1913	38·1	8·2	2·1	12·7	1·2	9·4	6·7	14·6	1·9	0·2	1·0	3·9		100
1914	33·9	6·9	6·7	8·9	0·6	8·0	4·3	22·2	1·0	0·6	1·2	5·7		100
1915	46·0	4·5	9·1	9·0	0·6	6·0	3·4	15·3	0·3	0·8		5·0		100
1916	51·7	6·4	5·5	7·1	0·9	3·6	3·6	16·1	0·5	0·7	0·5	3·1	0·3	100
1917	44·4	3·9	7·9	18·1	0·8	7·9	2·1	11·3			0·8	2·8		100
1918	53·9	1·5	11·5	17·4	0·8	2·6	1·5	8·9			0·8	1·1		100
1919	51·2	1·5	10·0	20·6	3·0	1·5	0·8	6·1			1·5	3·8		100
1920	55·8	1·0	8·6	9·2		1·0	2·5	13·8			1·0	6·6	0·5	100
1921	60·7		14·3	8·0		1·8	0·9	4·5		0·9		8·9		100
1922	82·8		7·8	5·4			0·8	0·8		0·8		1·6		100
1923	80·4	2·2	2·2	8·6				3·3		3·3				100
1924	64·8		7·6	17·1				4·8		0·9		4·8		100
1925	70·2		5·3	10·5						3·5		8·8	1·7	100
1926	30·0			30·0						20·0		20·0		100
1927	66·6			16·7				16·7						100

Mindkét statisztikában szembeűnő a „javíthatatlanok” első pillanatban megdöbentően hatalmas számadata. A legelső év aránylag alacsony (22.3%) száma után a következő évben kiugrik e csoport, és egy-egy évi kisebb visszaesés után fokozatosan emelkedik, míg végre 1922-ben 82.8%-kal elérte a csúcspontot, mely után csak igen keveset adott le domináló fölényéből, s végeredményben is az összes eseteknek közel felét (47.9%) alkotja. Amilyen mértékben sajnálatos ez a jelenség, éppen olyan érthető is. Ugyanis az a nőanyag, amely az Erkölcserendészeti-osztályon a prostituáltak közé való felvétele végett jelentkezett, legnagyobb hányadában egyrészt hosszabb idő óta züllött, erkölcstelen életmódot folytató vidéki prostituált volt, akiket a nagyobb jövedelem, a könnyebb életmód utáni vágy, vagy a vidéki bordélyházak mindig friss nőanyag után való törekvése okozta csereforgalom hozott fel a fővárosba, vagy pedig itt már évek óta bejegyzés nélküli, titkos prostitúcióból élők tömege volt, akik a folytonos rendészeti zaklatások (razziák) kellemetlenségeinek elkerülése végett jelentkeztek bárcákért. Igen megerősíti ezen állítás helyességét – nemcsak az általános tapasztalat, – hanem számszerűleg is e munka keretében feldolgozott az a statisztika, mely Egyesületünk hivatásos gyamja, illetve ügygondnoka által gyámolítottak nemi egészségügyi viszonyaival foglalkozik, és kimutatja, hogy a pártfogása alá került nőanyagnak cca. fele nemibetegségekkel fertőzött, illetőleg fertőző volt, amiből következtethető, hogy ezen rész prostitúcióval (bejegyzett, vagy titkos) foglalkozó, és így már előrehaladott züllöttsége folytán javíthatatlan anyag volt.

Egyesületünk a sokszor előrelátható kedvezőtlen eredmény dacára is, minden alkalommal kitartóan és behatóan foglalkozott ezekkel a szerencsétlenekkel, s rábeszéléssel, a tisztultabb életmód utáni ösztönszerű vágyakozás, az emberi és női méltóság, az önmegebecsülés felébresztésével, valamint a reájuk váró kétségbeejtő jövő ismertetésével igyekezett hatni, és csak a legvégső esetben mondott le végleg megmentésükről. Azokkal, akik rábeszélésünkre hajlandók voltak lapjukat visszaadni, vagy közbelépésünkre azt ki sem váltották, fenti két statisztika további része foglalkozik.

A „javíthatatlanok” aránylag nagy számadata után a következő csoportot (449 eset, 13%) azok alkotják, ahol Egyesületünk patronage-munkatársai eredményt elérni nem tudtak ugyan, de a végső kedvező eredmény elérésében bízva, a szföv. Árvaszéknak gyám, illetve ügygondnok kirendelését ajánlották. A „MELE” ezen munkájával részletesen a következőkben még foglalkozni fogunk.

Majdnem eléri az előző rovatot (413 eset, 12%) azoknak a száma, akik a velük való foglalkozás után lapjukat önként visszaadták, vagy azt részben bevonattuk, és a székesfőváros területét elhagyván, velük tovább nem foglalkozhattunk. Ezek

egy része falusi leányok lévén, lakóhelyükre, szülőföldjükre utaztak haza, ahol boldogulásukat könnyebben megtalálják, és erkölcsi tekintetben sincsenek oly nagy mértékben veszélyeztetve, mint a milliós fővárosban, másrészt azonban a vidéki bordélyházak friss és új anyag szükségletét fedezve, vidéki bordélyokban kerestek és találtak elhelyezkedést. Míg az első rész nagyjából erkölcsileg megmentettnek tekinthető, addig az utóbbi rész tovább zuhant azon az úton, melyről az idők multával mind nehezebb, és mindig kevesebb maradandó sikert ígér a visszatérés.

230 esettel (6.7%) szerepel a statisztikában azok száma, akik a türelmi-bárca visszaadása után ismeretlen helyekre távoztak, – lehetséges, hogy ezen anyag nagyrésze, sajnos, az előbbi bekezdés utóbbi csoportjának számát gyarapította, bár voltak olyan esetek, amidőn a pillanatnyi meggondolatlanság vezetett a bárca kiváltásához, de azt később megbánva, visszaadták, s előbbi foglalkozásukhoz tértek vissza.

Egyesületünk minden lehetőt elkövetett azon célból, hogy azok részére, akiket a nyomor, vagy állástalanságuk hajtott az erkölcstelen életre, – hogy ily módon megélhetésüket biztosítsák – állást, szolgálatot szerezzen. Sok volt ezek közül olyan, aki legutolsónak hagyta életében ezt az utat, s a legelső alkalmat örömmel ragadta meg szörnyű helyzetéből való kimenekülésre. Nagy volt azok száma is, akik lapjuk kiváltása után azt azonnal visszaadták, és hálával fogadták el az Egyesület által részükre felkutatott alkalmaztatási lehetőségeket. Egyesületünk az állandóan súlyosbodó nehézségek között, melyek kimutatásainkban fokozatosan csökkenő %-számokban is kifejezésre jutnak (12 %-ról 0 %-ra) mégis 188 esetben (5.5%) szerzett e p'ártfogoltjainak munkaalkalmat. Az 1917. évben, a világháború negyedik nehéz esztendejében a hiányzó férfimunkaerők pótlására %-szerűen emelkedett elhelyezésük lehetősége (pl. a női villamoskalauzok, női póstakihordók, pincérmők stb.).

Elég nagy számmal (152 eset, 4.5%) áll a statisztikában azon nem fővárosi illetőségűek számadata, akik egyrészt botránnyosan züllött viselkedésük miatt hatósági rendelkezésre, másrészt megmentésük érdekében szülőiknek, vagy hozzátartozóiknak az Egyesülethez juttatott kívánsága folytán, kérelmünkre hatósági – toloncúton utaztattak el illetőségi helyeikre.

4.2%-ban, vagyis 146 esetben az Erkölcsrendészeti-osztályon jelentkezők a kihallgatási jegyzőkönyv felvétele után többé nem jelentkeztek, és az általuk megadott címeken is ismeretlenek voltak. Ezt a csoportot feltevésünk szerint azok alkotják, akik az első lépés megtétele után, megbánva elhatározásukat, visszaretentek, végzetes lépésüktől elállottak, és esetleg titkosan prostituálódtak, vagy időközben kenyérkeresethez jutva, előbbi rendes életmódjukhoz tértek vissza.

A hivatalos eljárás folyamán az esetben, ha valamely kiskorú rábeszélésünkre sem volt hajlandó szándékától elállani, –

amennyiben a törvény által előírt feltételeknek egyébként megfelelt, – kérelmére az Erkölcshandzszereti-osztály részére a türelmi-bárcát kiadta és az ellenőrzésre bejegyezte. Több ízben kérelmeztük, hogy a bejegyzést megelőzően hallgattassék meg a szülő, vagy gyám, és beleegyezésüktől tegyék függővé a kérelem teljesítését, de ezen mindenképpen indokolt álláspontot nem volt lehetséges érvényesíteni. Azon eszközhöz folyamodtunk tehát, hogy értesítettük az illető szüleit, illetve gyámját, s eseteltük előttük a kiskorúra váró élet szörnyű lehetőségeit, s mindenképpen igyekeztünk őket a közbelépésre rábírní. Sajnos, sok esetben kellett találkoznunk a szülő, vagy gyám közömbös-ségével, megnemértésével és hanyagságával, valamint sokszor helytelenül alkalmazott érzékenységgel, amikor a szülő egyszerűen kijelentette, hogy „rosszútra tért és reá szégyenthozó gyermekéről levette kezét, és nem törődik további sorsával.” Ilyenkor is megpróbáltuk a szülőt téves álláspontja megváltoztatására bírni. 118 esetben (3.6%) sikerült is elérni, hogy a szülő, testvér, rokon, vagy gyám a fiatalkorút lapjának visszaadása után magához véve, anyagi támogatásáról és erkölcsi felügyeletéről gondoskodott.

29 esetben (0.8%) az illető fiatalkorú a Magdolna Otthonban nyert elhelyezést, és innen további sorsa a Magdolna Otthonunkkal foglalkozó statisztikai kimutatásban vázolt módon nyert elintézését.

Meglehető, és a körülményekhez képest elég nagy számmal szerepel a kimutatásokban (20 eset, 0.6%) a közösházartásban élő, vagy férjhezment pártfogoltjaink száma. Megjegyzem, hogy Egyesületünk magasabb erkölcsi szempontból mindig arra törekedett, hogy a közösházartásra lépő pártfogoltjait a törvényes házasságkötésre rábírja, és az esetben, ha az akadály a férfi részéről, vagy valamely okmány hiánya folytán jelentkezett, ezeket az akadályokat meggyőzéssel, illetve a hiányzó iratok megszerzésének megkönnyítésével – kiküszöbölje.

23 esetben (0.6%) a „MELE” a szföv. Árvaszéknek javítóintézeti nevelés elrendelését javasolta olyan esetekben, amidön valamely feltűnően kiskorú nő jelentkezett bejegyeztetés végett. A későbbiek folyamán ezek száma mind ritkább lett, és az 1917. év óta nem is fordult elő, vagy ha igen, úgy első, és sürgős értesítésünkre a szülők átvették, és a családba visszahelyezve kerültek felügyelet alá. Ilyen esetekben pártfogó munkatársaink még hosszabb ideig állandó ellenőrzés alatt tartották az illetőt, mely ellenőrzést csak akkor szüntették meg, amikor a tökéletes javulás jeleit volt alkalmuk észlelni.

Előbbiekben ismertetett munkánk keretében a székesfővárosi Árvaszékkel oly megállapodás létesült, hogy azon esetekben, amidön az eljárás folyamán megállapítást nyert, hogy a kiskorú züllésének főoka a szülők hiányában keresendő, úgy a szföv. Árvaszék – az esetleg már meglévő gyám elmozdítá-

sával – a kiskorú mellé hivatásos gyámot rendel ki. Az esetben, ha az illető kiskorú szülei élnek, de gyermekük züllését hanyagságukkal, közömbösségükkel, vagy kötelességmulasztásaikkal elősegítették, vagy nem tettek meg minden lehetőt annak megakadályozására, a szfőv. Árvaszék a szülői hatalom felfüggesztése mellett a kiskorú megmentésével ügygondnokot bízott meg. A kirendelt gyám, illetve ügygondnok a kiskorúval való foglalkozása közben törvényes hatalmánál fogva, a kiskorú lapjának bevonását kérelmezte, de egyébként is mindent elkövetett gyámolítottja megmentése érdekében.

A szfőv. Árvaszék fenti esetekben hivatásos gyámul, illetve ügygondnokul Egyesületünk két titkárát, a tragikus körülmények között elhunyt dr. Szécskay Dezső ügyvédjelöltet és Szakály K. Kálmán rendőrfogalmazót (aki nemrégiben rendőrfőtanácsosi rangban, mint a szfőv. II. ker. Rendőrkapitányság vezetője vonult nyugalomba) rendelte ki. Megállapítható azonban, hogy dr. Szécskay Dezső titkári minőségében inkább az egyesületi adminisztrációs ügyekkel foglalkozott és Szakály K. Kálmán gyámi, illetve ügygondnoki működését főleg jogászai tevékenységével egészítette ki. Szécskay Dezső dr. a világháború elején katonai szolgálatra bevonult, és folyamatban lévő árvaszéki megbízatásait is Szakály K. Kálmán vette át, aki így az összes gyámi, illetve ügygondnoki kirendelések kb. 95–98%-át végezte.

A gyámi, illetve ügygondnoki ügyekre vonatkozó statisztikák megfelelő pontossággal, sajnos, csak 1918. évig voltak – az adatok hiánya miatt – rekonstruálhatók, s így a későbbi eseteket csak összevonva – részletezés nélkül – állíthattam be. 1920. után az ügyek csak szórványosan fordultak elő, és később Szakály Kálmánnak az Egyesülettől való megválása után meg is szűntek.

Ezen ügyekre vonatkozó statisztikában a gyámi, illetve ügygondnoki megbízatásokat hasonló természetük folytán összevonva, együtt tárgyaljuk, és az alábbi két kimutatásban (abszolút számok, és %) Egyesületünk hivatásos gyámjai, illetve ügygondnokai által gyámolítottakat bevallott előzetes foglalkozásaik szerint mutatjuk be.

Fenti két kimutatásunkból legelőször ragadja meg figyelmünket a háztartási alkalmazottak, takarítónők nagy száma (334 eset, 51.5%), mely onnan ered, hogy az anyag legnagyobb része a fővárosba érkező, és itt elhelyezkedés és kellő felügyelet hiánya, vagy csábítás folytán rossz útra kerülő vidéki leányok voltak, akik cselédkönyvvel birtokukban indultak el falujukból a fővárosba szolgálatot, munkát vállalni.

Miután a fővárosban környezete, illetőleg körülményei folytán erkölcsileg veszélyeztetett nők legnagyobb része – mint e munka elején is említettük – ezekből a nőkből áll, azért e foglalkozási ág domináló szerepe a továbbiakban következő összes (foglalkozásszerinti) kimutatásokban is kifejezésre jut.

A következő rovatot 83 esettel (12.8%) a gyárimunkás- és napszámosnők alkotják, akiknek egyrésze elhelyezkedést nem találó vidéki cselédleány volt, másrésze pedig a szfőváros és annak környékének alsóbb néposztályaiból adódott.

Kávéházi, vendéglői pénztárosnők, és felírónők 54 esettel (8.4%), pincérek, kiszolgálónők, – ahova számítanak a szállodai szobaasszonyok is – 42 esettel (6.5%), a két csoport tehát összesen majdnem 100 esettel (14.9%) szerepel kimutatásainkban. Sajnos, ezek a leányok hivatásukból kifolyólag oly nagy mértékben voltak erkölcsi veszélyeknek kitéve, hogy számuk nagysága a világháborút megelőző és alatti évek erkölcsi kérdéseivel foglalkozók előtt nem kelthet meglepetést. Éppen ezért kérelmezte Egyesületünk többször annak eltiltását a kereskedelemügyi kormánytól, hogy fiatalkorúak és általában nők bizonyos magasabb korhatáron alul, mint pincérek, felírónők, pénztárosnők, szállodai szobaasszonyok, stb. alkalmazhatók legyenek, mely kérelmünknek a kereskedelemügyi minisztérium helyt is adott (155.102/1930. sz. K. M. rendelet).

E négy csoport (háztartási alkalmazottak, gyárimunkások, kávéházi pénztárosnők és pincérnők) az összes esetek közel 80%-át képezi, míg a fennmaradó 20% a legváltozatosabb foglalkozási ágak képviselői között oszlik meg.

Kimagaslik azonban ezek közül is a varrónők, himzönők nagy száma (42 eset, 6.6%), ami abban leli magyarázatát, hogy varrással, mint női munkával a dolgozó nők 'általában nagy %-a foglalkozik. A világháború harmadik esztendejében (talán az anyagkészletek kiapadása, vagy csökkenése folytán) e statisztikában számuk 11%-ra is emelkedett.

A „MELE” pártfoglaltjainak foglalkozásuk szerinti ismertetése után az Egyesület hivatásos gyámjának, illetve ügygondnokának működését a következő két kimutatásunkban mutatjuk be:

V. Kimutatás a „MELE” hivatásos gyámjai, illetve ügygondnokai munkájának eredményéről 1912-1920.

	1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	
Javithatatlan	3	25	76	40	57	83				284
Lapját visszaadta, s elutazott	1	5	12		1	1				20
Lapja bevonatott, s haza toloncoltatott			5		1					6
Lapját visszaadta, ismeretlen helyre távozott			16	3	6	3				28
„ „ Magdolna O.-ba ment	1	4	12	3	1					21
„ „ egyéb otthonokba ment		4	8	1	1					14
„ „ hozzátartozói átvették	3	38	56	26	17	18	Részletezés	nincs		158
„ „ állásba került	4	17	38	17	14	18	Részletezés	nincs		108
„ „ férjhez ment	1	1	5	1			Részletezés	nincs		8
Meghalt			1							1
Összesen :	13	94	229	91	98	123	29	4	18	

VI. Kimutatás a „MELE” hivatásos gyámjai, illetőleg ügygondnokai munkájának eredményéről %-ban. 1912-1920.

	1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	Átlag %
Javithatatlan	23.1	26.5	33.2	44.0	58.2	67.4				43.8
Lapját visszaadta, s elutazott	7.7	5.3	5.2		1.0	0.9				3.1
Lapja bevonatott, s hazatoló colt.			2.2		1.0					0.9
L. v. a. ismeretlen helyre távozott			6.9	3.3	6.1	2.5				4.3
„ „ Magdolna O.-ba ment	7.7	4.3	5.2	3.3	1.0					3.2
„ „ egyéb otthonokba ment		4.3	3.5	1.1	1.0					2.2
„ „ hozzátartozói átvettek	23.1	40.4	24.6	28.5	17.4	14.6	Részletezés	nincs		24.4
„ „ állásba került	30.7	18.1	16.6	18.7	14.3	14.6	Részletezés	nincs		16.7
„ „ férjhez ment	7.7	1.1	2.2	1.1			Részletezés	nincs		1.2
Meghalt			0.4							0.2
Összesen % :	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Mint a statisztikai kimutatásokból láthatjuk, az esetek csaknem ugyanazok, mint az I.–II. kimutatásokban, eltérés csak az, hogy itt, mint új rovat szerepel az „egyéb növédelmi otthonokban való elhelyezés”, míg kimaradtak a „javítóintézeti elhelyezés”, s „a székesfőváros területéről kitiltott, vagy letartóztatott”, és az „ismeretlen helyen lakók” rovatok. Nyugodtan állítható azonban, hogy ez az eltérés nagyrészt a hivatásos gyám, illetve ügygondnok kiváló és alapos működésének eredményei.

A „javíthatatlanok” egyébként még aránylag nagy számának a fent hivatkozott statisztikákkal szembeni több mint 4%-os csökkenése mindennél beszédesebb bizonyítékai egyrészt annak a kitűnő munkának, melyet Egyesületünk hivatásos gyámja, illetve ügygondnoka végzett, másrészt azonban mutatja a fennálló nehézségeket is. A gyám, illetve ügygondnok az esetek nagyrésztében ugyanis csak akkor rendeltetett ki, amikor Egyesületünk patronage-hölgyei az illetőkkel célt érni nem tudtak. Tehát a „könnyebb” esetek nem emelhetők ezen kimutatások kedvezőbb tételeit. Mégis, hogy e szívós és kitartó munka dacára a legnagyobb számmal láthatjuk kimutatásainkban a negatív esetek számát, az annak a körülménynek tulajdonítható, hogy az esetek legnagyobb része hosszabb idő óta prostituált lévén, e csoport % számán felüli arányban voltak nemibetegségekkel fertőzöttek, ami minden esetben igen megnehezítette megmentésüket.

A hivatásos gyám, illetve ügygondnok pártfogoltjainak nemibetegségekkel való fertőzöttségének arányait a következő kimutatások ismertetik.

VII. Kimutatás a „MELE » hivatásos gyámjai, illetőleg ügygondnokai által pártfogoltakról nemibetegségekkel való fertőzöttségük szerint 1912-1917.*

	1912	1913	1914	1915	1916	1917	Összesen
A rendőrorvosi vizsgálaton egészségesnek találtatott :	8 46	88 39	51	66	298		
A rendőrorvosi vizsgálaton nemibetegséggel fertőzöttek nyilvánítottak :	5 48	141 52	47	57	350		
Összesen :	13 94	229 91	98	123	648		

VIII. Kimutatás a „MELE” hivatásos gyámjai, illetőleg ügygondnokai által pártfogoltakról nemibetegségekkel való fertőzöttségük szerint %-ban. 1912-1917.*

	1912	1913	1914	1915	1916	1917	Átlag %
A rendőrorvosi vizsgálaton egészségesnek találtatott	61·6	48·9	38·4	42·8	52·1	53·7	46·0
A rendőrorvosi vizsgálaton nemibetegséggel fertőzöttek nyilvánítottak	38·4	51·1	61·6	57·2	47·9	46·3	54·0
Összesen :	100	100	100	100	100	100	100

Meggyőződésünk, hogy fenti statisztikák közreadása után nem szükséges tovább foglalkoznunk e csoport nagy számának

Ezen statisztikák a későbbi adatok hiányossága miatt 1917. év után nem voltak összeállíthatók.

mikénti kialakulásával, mert a statisztikai kimutatásokkal eléggé indokoltuk azt, s így rátérhetünk a következő oszlopok tagolására.

A II.-III. kimutatások tárgyalásánál egyrészt mint kedvezőtlen jelenséget jegyeztük meg a „lapját visszaadta és elutazott” csoport aránylag nagy számát, mert feltehető volt, hogy ezek nagyrésze vidéki bordélyházakban folytatta életét, annál szebb eredményt mutatnak fel etekintetben fenti kimutatásaink, mert hivatkozott kimutatásokkal szemben e szám 12%-ról 3.1%-ra csökkent, és ha ebből is leszámítjuk azoknak a számát, akik szülőfalujukba tértek vissza, – igazán elenyésző lesz azoknak a száma, akiknek sorsa felől nem lehattunk teljesen megnyugodva.

A hivatásos gyám, illetve ügygondnok türelmes és célravezető munkáját bizonyítja egyébként a hazatoloncoltatottak számának ugyancsak erős csökkenése (4.5%-ról 0.9%-ra), de ugyanezt mutatja a lapjuk visszaadása után ismeretlen helyre távozottaknak 6.7%-ról 4.3%-ra való leesése is.

Fenti csoportok csökkenésével aranyban örvendetes emelkedést mutatnak fel a többi rovatok.

Az erkölcsi mentésnek igen célravezető módja volt a pártfogoltaknak családjukba való visszavezetése, mert az, akit a vele való előző és alapos foglalkozás után sikerült visszahelyezni családjába, túlnyomórészen tökéletesen megmentettnek volt tekinthető. E feladat igen gyakran nagy nehézségekbe ütközött, mert erkölcsi érzésükben mélyen megbántott, jóhírnevüket féltő szülők sok esetben hallani sem akartak gyermekük visszafogadásáról, visszatéréséről. A hivatásos gyám, illetve ügygondnok buzgalmát mutatja itt is az összehasonlítás, mely szerint a hivatkozott statisztikák 3.6%-áról az emelkedés óriási mértékben 24.4%-ra való ugrást mutat fel.

Kimutatásainkban kiemelkedik még az állásbahelyezettek számának nagyfokú emelkedése, mely az említett kimutatásokkal szemben (5.5%) háromszoros emelkedést (16.7%) mutat. Csak a legnagyobb elismerés hangján lehet itt a hivatásos gyám, illetve ügygondnok működését méltatni, mikor tevékenységével ily hatalmas eredményt produkált akkor, amidőn azoknak, akiket a nélkülözés, állástalanság hajtott a könnyebb életre – munkát, alkalmazási sietett és tudott szerezni, s ezzel őket a tisztességes, dolgos polgári életnek sikerült megmenteni.

Ugyancsak kedvezően alakul Egyesületünk Magdolna Otthonában (0.8%-ról 3.2%-ra). és egyéb növédelmi otthonokban való elhelyezés is. Egyéb otthonok közül különösen a „Jó Pásztor” zárdában történt számos elhelyezés.

Kiemelkedő jelenség azonban a törvényes házasságot kötött, illetőleg közösházartásra lépett nők nagy száma is, amely az előző kimutatásokkal szemben, majdnem 100%-os emelkedést jelent.

Fent előadottakból megállapítható, hogy Szakály K. Kálmán, Egyesületünk hivatásos gyámja, illetve ügygondnoka megbízatását a legnagyobb nehézségek között is a legsikerebben oldotta meg, soha fáradságot, utánjárást nem kímélt, és gyámoltottjainak sokféle ügyeit nemcsak a hivatalos keretek között, hanem mély emberbaráti és szociális érzéstől áthatva mindenkor a legnagyobb úgyszeretettel, ügybuzgalommal intézte el. Főtanácsos korában is gyakran keresték fel hivatalában régi gyámoltottjai, s szóval, vagy amennyiben távolabb laktak, írásban – a legnagyobb bizalommal kérték ki tanácsait, útbaigazításait ügyes-bajos dolgaikban, mert Szakály K. Kálmánban – dacára a kornak, tekintélynek és aranygallérnak, – mindenkor az élet elesettjeinek megmentőjét, a „jó Fogalmazó urat” szerették, becsülték és tisztelték.

Egyesületünk pedig a jól végzett munka kellemes érzésével tekint vissza erre a szfőv. Árvaszékkal kapcsolatos kooperatív tevékenységére, mely munkásságunk a m. kir. belügyminisztérium 1926. évi 160.100/1926. szám alatt a „prostituáció újabb szabályozása tárgyában” kiadott rendeletének életbelépte után, – mely rendelet köztudomásúlag a többi rendelkezések mellett megtiltja a 18. életévet be nem töltött nők rendőri bejegyzését – a fiatalokú jelentkezők hiányában szűnt meg. Folytatja azonban Egyesületünk a régi nyomokon járó nőmentő missziós munkáját jelenleg is az Erkölcsrendészeti-osztályon az odakerülő idősebb nők megmentése érdekében.

Mielőtt azonban ezen munkásságunk tárgyalására áttérnénk, a fentiek alapján fel kell vetnünk a kérdést, nem volna-e lehetséges a megkezdett működést valamely formában az Egyesület további programjába felvenni, mert hiszen erkölcsileg veszélyeztetett, vagy már erkölcsi züllésnek indult fiatalokú nőanyag, sajnos bőven van, (talán több is, mint azelőtt volt), de azok most nem hatósági bejegyzés, ellenőrzés mellett, hanem titkosan folytatják önmagukra és a közre nézve nagymértékben veszedelmes üzelmeiket, melyek ellen a mai intézkedések, sajnos, nem állják meg helyeiket. Egyik gyermekvédelemmel foglalkozó szaktekintélyünk (Dr. Kiss István rendőrfőtanácsos, a rendőri gyermekbíróóság v. vezetője Egyesületünk „Erkölcsvédelmi Tanács”-ának 1933. évi december hó 11.-i ülésén megtartott előadásán) éppen erre a „hiányra mutatott rá, és megállapította, hogy ma Magyarországon a prostituáció a védett korhatáron (a betöltött 14. életév) alul kezdődik!

II. A m. kir. Állami Rendőrség Erkölcsrendészeti-osztályán „kéjő”-igazolvány kiváltása céljából jelentkezett nőkkel való patronage munkásságunk.

Huszonöt évvel ezelőtt Magyarországon még zavartalanul virágzott a bordélyházi prostituáció, mely melegágyát jelentette

nemcsak a belföldön lebonyolódó, hanem a külföldre irányuló nőkereskedelemnek is. A bordélyházak tulajdonosai, vagy azok megbízott mindkét nembeli ügynökei tisztességtelen üzelmekből eredő jövedelmeik fokozása érdekében minden eszközt és alkalmat megragadtak arra, hogy új, friss, és lehetőleg fiatal nőanyaghoz jussanak. Fényes jövő, könnyű megélhetés, és a csábítás sok más módján csalogatták áldozataikat magukhoz, akiket, ha erkölcstelen életmódjuktól megundorodva, abból szabadulni kívántak, a legkülönbözőbb eszközök (fenyegetés, erőszak, adóssághalmozás, rábeszélés, csábítás, sőt egyes régebbi törvényes rendelkezések eredeti szellemének meghamisítása) ezer szálaival igyekeztek az erkölcsi hínárban visszatartani és kime nekülésüket meggátolni. A kerítők működését elősegítették egyrészt a társadalom közömbössége, mely undorral fordult el a kérdésektől, másrészt a veszélyeztetett nőanyag tájékozatlansága, tudatlansága, és igen sokszor a rosszindulatú, már züllött életmódot folytató „barátnők” buzdítása, példaadása, valamint a munkanélkül való könnyű élet lehetősége, és nem egyszer a szülők pénzvágya, kapzsisága is.

Egyesületünk a megalakulása utáni elméleti működése (nemzetközi munka és kapcsolatok kiépítése, kongresszusok, törvények és rendeletek kisürgetése, stb.) után nemsokára a gyakorlati tevékenység terére lépett, és a fentebb említett üzelmek okozta erkölcsi károsodások megakadályozása, illetőleg csökkentése érdekében az Erkölcsrendészeti-osztályon megszervezte inspekciós szolgálatát, hogy az odakerülő, még megmenthető, leginkább fiatalkorú nőket visszatartsa a romlástól. Ezen úttörő, kezdeményező missziós munkásságunkat mintegy az ezen működés fontosságának igazolásául – a nagymértékben megváltozott viszonyok dacára a mai nap is ugyanezen elvek alapján folytatjuk.

Az Erkölcsrendészen az engedélyezett „kéjnök” közé való rendészeti bejegyeztetés végett jelentkező nőket elsősorban rendőrorvosi vizsgálatra bocsátják, és ha valamely jelentkező nemibetegnek találhatik, úgy kényszergyógykezelés alá helyezik. Adatkutatásaim alatt találkoztam azonban oly esetekkel is, amikor a jelentkező, – legtöbbször vidékről felérkező, s ott hosszabb idő óta bejegyzett prostituált – idült nemibetegsége dacára is, bejegyzést nyert. Az ilyen szörnyű életmódjába belefásult idősebb prostituált már nem volt hajlandó visszatérni a rendes polgári életbe, de régebben, az akkori idők szellemének megfelelően talán nem is nagyon kényszerítették erre, mert mint cseléd, vagy munkásnő munkaadója, illetve munkatársai körében, míg hozzátartozóinál, rokonainál (ha azok egyáltalában hajlandók voltak befogadni) való elhelyezésük esetén családtagjaik között terjesztették volna bajukat, – kiadták tehát részükre a bárcát azzal, hogy így legalább állandóan szemelőtt lesznek és életmódjuk mellett úgy-ahogy kezelgetik magukat.

Közbevetőleg meg kell itt jegyezni, hogy azok, akik a rendőrorvosi vizsgálat alkalmával egészségeseknek találtak, igen nagy számban lappangó, „tünetmentes” állapotban lévő nemibetegségekben szenvedtek. (L. Dr. Doros Gábor: „Vérvizsgálatok a budapesti prostituáltknál”. Orvosi Hetilap 1934. évi 45. száma.)

Az orvosi vizsgálatok alkalmával nemibetegnek talált jelentkezők kórházi gyógykezelésének elrendelése minden esetben keresztül sem volt vihető a rendelkezésre álló nemibeteg-kórházi ágyak aránylag alacsony száma miatt.

A rendőrorvosi vizsgálat után a jelentkezőt Egyesületünk inspekciós patronessze hallgatta ki, mely kihallgatás négy szemközött történt, és itt a jelentkezőről kérdőívet állítottak ki. A patronesszek a bizalom felkeltésével igyekeztek megállapítani az illető romlottságának mértékét, vajjon a züllés olyan fokára jutott-e már, amikor a vele való foglalkozás kedvező eredménye nem remélhető többé, vagy az sikert ígérhet-e még, mert ha valamely nő züllött életmódjától minden figyelmeztetés, rábeszélés, és a jövő szörnyűségeinek ismertetése ellenére sem volt eltántorítható, – amennyiben 18. életévét betöltötte, úgy semmi sem állott a missziós munkatársainknak módjában, hogy a teljes elzülléstől visszatartsak. A patronesszek igyekeztek másfelől a kihallgatás alkalmával megtudni, hogy a jelentkező elhatározásának oka nem rejlik-e valamely lélekkúfár kerítő, csábító tevékenységében, vagy az illető tudatlanságában, tájékozatlanságában, akaratlan, esetleg rosszindulatú tudatos félrevezettségében, mely esetben a kerítőt ártalmatlanná tenni, és az illetőt végzetes lépése soha helyre nem hozható következményeire való figyelmeztetéssel segítségünk, Magdolna Otthonunk felajánlásával elhatározása megmásítására rábírnunk igyekeztünk.

Azoknak a 18. életévüket még be nem töltött jelentkezőknek, akik a velük való hathatós és alapos foglalkozás dacára is ragaszkodtak a bejegyzéshez, az Erkölcrendészeti-osztály az engedélyt megadta ugyan, de egyúttal értesítette a bejegyzetés tényéről az illető kiskorú szüleit, gyámját, valamint az Árvaszéket, mely aztán az előzőekben ismertetettek alapján járt el.

Különösen nagy fontossággal bírt a „MELE”-nek az Erkölcrendészeti-osztályon kifejtett tevékenysége az 1912–1926. években, amikor a tiltó rendelkezések hiányában nagyon gyakran jelentkeztek 18. éven aluli fiatakorúak, gyermekes anyák, férjes asszonyok, vagy félrevezetettek, akiknek megmentése sokszor csak igen nehezen sikerült. Később nagy haladást és igen jelentős segítséget jelentett e téren a m. kir. belügyminisztériumnak 160.100/1926. sz. alatt kiadott rendelete, mely egyéb rendelkezései között kimondja, hogy az engedélyezett „kéjnök” közé nem jegyvezhető be az, aki:

1. 18. életévét még be nem töltötte,
2. nemileg érintetlen,
3. áldott állapotban van,
4. fertőző betegségben szenved,
5. nyilvánvalóan gyengeelméjű,
6. idült alkoholista,
7. vagyon, vagy testi épség elleni büntett, vagy vétség miatt büntetve volt,
8. rovatmúltú, vagy közveszélyes munkakerülő egyénnel összekötötést tart fenn, vagy ilyenekkel közösház-tartásban él,
9. állandó viszonyt tart fenn olyan férfival, akinek családja van,
10. férjénél van,
11. gyermeke van és azzal közös lakásban lakik,
12. idegen állampolgár (megszállott területi is, amennyiben nem magyar honos).

Míg az 1912–1926. években az Erkölcserendészeten bejegyzését 7.801 nő kérelmezte, ebből bejegyeztetett 5.517 nő (70.7%), – addig a fenti rendelet kibocsátása után az 1927–1934. években számuk mindössze 391-et tett ki, akik közül bejegyzést nyert 273 nő, vagyis az összjelentkezetteknek 69.8%-a. A kiadott türelmi-b'árcáknak az összjelentkezettekhez való évenkénti arányait egyébként részletesen mutatják be alábbi kimutatásaink.

IX. Kimutatás a m. kir. Állami Rendőrség Erkölcserendészeti osztályán az engedélyezett „kéjvők” közé való bejegyeztetés céljából megjelentekről. 1912–1934.

1.

(1912–1926)

	1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	Össze- sen
Bejegyeztetett:	415	604	670	708	519	645	351	231	318	202	235	277	187	119	31	5517
Nem jegyeztetett le:	179	225	168	129	149	127	69	38	284	221	2	168	75	104	192	2284
Összesen jelentkezett:	634	829	836	837	668	772	420	269	547	426	440	445	232	223	223	7801

2.

(1927–1934)

	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	Össze- sen
Bejegyeztetett:	12	18	25	25	26	43	47	77	273
Nem jegyeztetett be:	47	31	7	10	10	7		6	118
Összesen jelentkezett:	59	49	32	35	36	50	47	83	391

X. Kimutatás a m. kir. Állami Rendőrség Erkölcrendészeti-osztályán az engedélyezett „kéjnök közé való bejegyeztetés céljából megjelentekről %-ban. 1912-1934.

1.

(1912-1926)

	1912	1913	1914	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926	Átlag %
Bejegyeztetett:	716	728	801	846	777	835	835	858	572	475	534	622	676	534	439	707
Nem jegyeztetett be:	284	272	199	154	223	165	165	142	428	525	466	378	324	466	861	293
Összesen %:	100-	100-	100-	100-	100-	100-	100-	100-	107-	104-	104-	100-	100-	100-	100-	100-

2.

(1927-1934)

	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	Átlag %
Bejegyeztetett	204	367	781	714	722	860	100-	928	698
Nem jegyeztetett be	796	633	219	286	278	140		72	302
Összesen %:	100-	100-	100-	100-	100-	100-	100-	100-	100-

Az 1926. évi 160.100 sz. B. M. rendelet életbelépését megelőző időkből az aránylag könnyen elérhető rendészeti bejegyzés korszaka alatt, mint fenti kimutatásainkból látható, 2.284 jelentkező nem kapott lapot, mely jelenség túlnyomórészt éppen Egyesületünk missziós tevékenységének sikerét bizonyítja. A hivatkozott rendelet fentebb ismertetett tilalmi folytán a jelentkezők száma 1926. év után hatalmas arányú visszaesést mutat, és ez okból Egyesületünk missziós tevékenységének keretei is szűkebb térre szorítkozhatnak. Most már azonban a jelentkezők között is csak elvétve akad megmentésre érdemes nő, – legnagyobb részük a fővárosban hosszabb idő óta züllött életet élő, idősebb, titkos prostituáltakból és vidéki „kéjnök” közül kerül ki.

A „MELE” missziós munkájában azonban sohasem elégedett meg csupán azzal, hogy a jelentkezőket végzetes szándékukról lebeszélte, hanem elsősorban igyekezett foglalkozáshoz juttatva tisztességes úton való megélhetésük lehetőségeiről gondoskodni. Egyrészt azonban az erkölcsi züllésnek már olyan fokára jutott, hogy a tisztességes úton megállani nem tudott, és vagy az első csábításnak engedve, vagy bizonyára hosszabb-rövidebb ideig tartó újabb erkölcstelen életmód után ismételt jelentkezők az Erkölcrendészeti-osztályon, ahol miután idő-

közben csak még mélyebbre süllyedtek az erkölcsi lejtőn, – megmentésük már nem sikerült. Másrészük sorsa ismeretlen, egy hányada pedig a Magdolna Otthonban helyeztetett el, ahonnan további útjuk az Otthonnal foglalkozó kimutatásainkban vázolt módon nyert elintézést. Sajnos, ezen későbbi sorsuk alakulásával foglalkozó kimutatásaink csak hiányosan voltak összeállíthatók úgy, hogy e kimutatásokat csak útmutatóul lehet elfogadnunk, illetve a hiányzó évekre ezekből következtetéseket vonnunk.

XI. Kimutatás a m. kir. Állami Rendőrség Erkölcsrendészeti-osztályán az engedélyezett „kéjnök” közé bejegyzést nem nyert jelentkezőkről, sorsuk további alakulása szerint. 1915-1926.

	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926
Ismételt jelentkezés után bejegyzést nyert	37	29	39	17		58					6	1
Vidékre utazott	2				Adatok ismeretlenek			Adatok ismeretlenek			10	45
Állásba helyeztetett	35	51	41	44		81	159				27	82
Ismeretlen helyen él	26	50	34			87	50				46	26
Magdolna O.-ba került	29	19	13	8		8	15				10	20
Vegyes								Adatok ismeretlenek			5	18
Összes bejegyzést nem kaptak:	129	149	127	69		234	224				104	192

XII. Kimutatás a m. kir. Állami Rendőrség Erkölcsrendészeti-osztályán az engedélyezett „kéjnök” közé bejegyzést nem nyert jelentkezőkről, sorsuk további alakulása szerint %-ban. 1915-1926.

	1915	1916	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924	1925	1926
Ismételt jelentkezés után bejegyzést nyert	28.7	19.4	30.8	24.6		24.8					5.8	0.5
Vidékre utazott	1.5				Adatok ismeretlenek			Adatok ismeretlenek			9.6	23.4
Állásba helyeztetett	27.1	34.2	32.3	63.8		34.6	71.0				26.0	42.7
Ismeretlen helyen él	20.2	33.6	26.7			37.2	22.3				44.2	13.6
Magdolna O.-ba került	22.5	12.8	10.2	11.6		3.4	6.7				9.6	10.4
Vegyes								Adatok ismeretlenek			4.8	9.4
Összesen %:	100	100	100	100		100	100				100	100

Túlnő e jelentés keretein – bár rendkívül érdekes fejtegetésekre adna alkalmat – így nem foglalkozhatunk a székesfővárosi prostitúció (engedélyezett és titkos) kérdésével, és az ez-

zel kapcsolatos különböző vonatkozások tárgyalásával, mely társadalmi problémákkal kitűnően képzett szaktudósaink, és kutatóink lankadatlanul foglalkoznak, keresve a módot, hogy az azok által okozott erkölcsi, közegészségügyi és fajvédelmi károsodások szövevényes rengetegében járható utat építsenek ki, (L. dr. Doros–dr. Melly: „A nemibetegségek kérdése Budapesten” I.–II. kötet, a szfőv. Statisztikai Hivatal 1930. 61-62. kiadványa.)

III. A „MELE” Magdolna- és Életvédelmi Otthonának működése.

Az 1912. év elején, Egyesületünknek az Erkölcsrendészeti-osztályon való munkássága megkezdésekor, felmerült a szűksége egy önálló otthon létesítésének, mert ottani működésünk csak akkor biztathatott sikerrel, ha az arra ráutalt pártfogoltjainkat azonnal ki tudjuk emelni környezetükből, és azon átmeti idő alatt, amíg további sorsukról gondoskodás történik, megfelelő foglalkozás mellett ellenőrzés alatt tarthatók. E célból nyitottuk meg Magdolna Otthonunkat, elsősorban azok számára, akiket az Erkölcsrendészeti-osztályon könnyelmű és végzetes lépésükről lebeszélni, és erkölcstelen életmódjuk felhagyására rávenni sikerült. Az Otthont azonban oly nők is felkeresték, akik erkölcsi veszélyek elől menekültek, vagy erkölcstelen életmódjuktól megundorodva, önként felhagytak azzal, míg voltak mások, akiket szüleik küldtek be az otthonba, hogy elvonják őket olyan környezet hatása alól, mely káros befolyással van rájuk. Befogadtuk azonkívül azokat a vidéki nőket is, akiket a székesfőváros közkórházaiból, mint gyógyultakat elbocsátottak, de valamilyen okból kifolyólag még a fővárosban való tartózkodásra kényszerültek, később (1914. évtől kezdve) azok a pártfogoltjaink is gyakran felkeresték az Otthont, akik előzőleg már lakói voltak az Otthonnak, és újbóli felvételüket kérték. Egyesületünk központi irodájának pártfogoltjai, amennyiben az szükségesnek látszott, mindenkor számíthattak az Otthon segítségére, de szívesen adtunk helyet más egyesületek, hatóságok beutaltjainak, sőt rendelkezésre bocsátottuk az Otthont a világháborúban (nagyobb számban az 1916. évi oláh betörés alkalmával) a menekültek részére is.

Egyesületünk Magdolna Otthona felekezetre, korra, társadalmi osztályra és foglalkozásra való különbség nélkül nyitotta meg kapuit az arra ráutaltak előtt, mert pártfogoltjaiban mindig csak az életkörülményei folytán erkölcsi veszélynek kitétt, vagy fennmaradásában alaposan veszélyeztetett nőanyagot látta.

Alábbi két kimutatásunk Egyesületünk Magdolna Otthonának pártfogoltjait az Otthonba való érkezésük szerint mutatja:

XIII. Kimutatás a „MELE” „Magdolna és Életvédelmi Otthona” pártfogoltjairól az Otthonba való beutalás szerint 1912-1934

	Erköcsrendészeti osztály beutalásai	Életvédelmi osztály beutalásai	Toloncház beutalásai	Egyesületek és a MELE központi iroda beutalásai	Szűfőktől beutalva	A MELE kórházi missziójától	Önként jelentkezett	Összesen
1912	95			4	3	3		105
1913	96			6	4			106
1914	74		1	4	1	1	5	86
1915	29			5	3	1	2	40
1916	19			2	3	3	3	30
1917	13			6		5	3	27
1918	8		2	7	2	6	5	30
1919	6			4		2	2	14
1920	8			22	1	5	4	40
1921	15		4	10		2		31
1922	2		118	4		3	1	128
1923	12		210	13	1	8		244
1924	5		173	6			9	193
1925	10		152	8			15	185
1926	20		174	11			7	212
1927	6		91	9			8	114
1928	9	78	79	8			14	188
1929	8	145		10			12	175
1930	19	163	2	3			4	191
1931	17	192					1	210
1932	2	235		4			10	251
1933		258		2		1	1	262
1934	3	180		22		11	8	224
Összesen	476	1251	1006	170	18	51	114	3086

XIV. Kimutatás a „MELE” „Magdolna” és Életvédelmi Otthona” pártfoglaltjairól az Otthonba való beutalás szerint %-ban.
1912-1934.

	Erkölcstrendészeti osztály beutalásai	Életvédelmi osztály beutalásai	Toloncház beutalásai	Egyesületek és a MELE központi iroda beutalásai	Szülőktől beutalva	A MELE körházi missziójától	Önként jelentkezett	Összesen %
1912	90.4			3.8	2.9	2.9		100
1913	90.5			5.7	3.8			100
1914	86.0		1.2	4.6	1.2	1.2	5.8	100
1915	72.5			12.5	7.5	2.5	5.0	100
1916	63.3			6.7	10.0	10.0	10.0	100
1917	48.1			22.2		18.5	11.2	100
1918	26.7		6.7	23.3	6.7	20.0	16.6	100
1919	42.8			28.6		14.3	14.3	100
1920	20.0			55.0	2.5	12.5	10.0	100
1921	48.4		12.9	32.3		6.4		100
1922	1.6		92.2	3.1		2.3	0.8	100
1923	4.9		86.1	5.3	0.4	3.3		100
1924	2.6		89.6	3.2			4.6	100
1925	5.4		82.2	4.3			8.1	100
1926	9.4		82.1	5.2			3.3	100
1927	5.2		79.9	7.9			7.0	100
1928	4.8	41.5	42.0	4.2			7.5	100
1929	4.6	82.8		5.7			6.9	100
1930	9.9	85.3	1.1	1.6			2.1	100
1931	8.1	91.4					0.5	100
1932	0.8	93.6		1.6			4.0	100
1933		98.4		0.8		0.4	0.4	100
1934								100
Átlag %	15.4	40.5	32.6	5.5	0.6	1.7	3.7	100

Mint fenti kimutatásainkból látható, az Otthon az eredeti célkitűzéseknek megfelelően az első években túlnyomó részben az Erkölcshandikozottak-osztályon kifejtett működésünk eredményeképpen beutaltaknak adott átmeneti menedéket, és ezt a főlényét megtartotta egész az 1921. év végéig. A későbbi idők folyamán azonban az Erkölcshandikozottak-osztályon jelentkező fiatalok (aránylag a legkönnyebben megmenthető) nőanyag csökkenése folytán az Otthon lélekmentő tevékenységét más tere is kiterjesztette, de az Erkölcshandikozottak-osztály beutalásai, ha kisebb mértékben is – a szükségletnek megfelelően ma is zavartalanul folytatódnak. Végeredményben az idők folyamán az Erkölcshandikozottak-osztályról 476 nő utaltatott be az Otthonba, mely az összes eseteknek 15.4%-át jelenti.

Az 1921. év végén az imént említett fiatalok erkölcsi képzésére anyag csökkenésével egyidejűleg az Otthon tágabbkörű felhasználása céljából megállapodás történt a szfv. m. kir. Állami Rendőrség Tolonházának vezetésével, arra vonatkozólag, hogy a Tolonházban patronage tevékenységet kifejtő munkatársaink azokat, akiknek megmentésére még van lehetőség és remény átmenetileg, – amíg alkalmaztatást nyernek, vagy illetőségi helyeikre hazautaztatnak – otthont nyújtunk, és megkíséreljük őket a velük való foglalkozás után a rendes, tisztességes életnek megnyerni. Ezen munkásság 1921–1928. évig tartott, amely idő alatt összesen 1.006 nőnek (32.6%) adtunk az Otthonban ellátást és felügyeletet.

A m. kir. Állami Rendőrség budapesti főkapitányságának Életvédelmi-osztályával 1928. évtől kezdődő rendszeres összeköttetés tartama alatt az elmúlt év végéig 1.251 esetben (40.5%), tehát az összes esetek között is kiemelkedő arányban nyújtottunk otthont az Életvédelmi-osztály által beutalt öngyilkosságot megkísérelt nőknek, gondoskodva arról, hogy azokat az okokat, amelyek könnyen végzetessé válható lépésüket előidézték, megszüntessük, állás szerzésével, vagy a családba való visszahelyezéssel, másrészt, amennyiben tettüket nem anyagi természetű motívumok okozták, – gyakran erkölcsi züllés – lelki gyógyítással, rábeszéléssel, egy jobb jövőbe vetett hit és bizalom felkeltésével.

Egyesületünk központi irodája és pályaudvari missziói, valamint egyéb hatóságok és egyesületek összesen 170 esetben (5.5%) vették az Otthont igénybe.

3.7%-ot (114 eset) tett ki azoknak a régebbi pártfogoltjainak száma, akik az előző benntartózkodás után tértek vissza az Otthonba, ahol újabb elhelyezkedésükig védelmet találtak.

A székesfőváros közpórházaiól átmenetileg beutaltak száma 51 volt, ami az összes eseteknek 1.7%-át jelenti. Itt mutatjuk ki azokat, akik a jelen emlékkönyvünk harmadik fejezetében ismertetett „Kórház-missziós” tevékenységünk alapján nyertek az Otthonban felvételt.

Szülőktől, gyámoktól, – inkább az Otthon működésének elején 18 leány (0.6%) utaltatott be.

Pártfoglaltjaink számát vizsgálva, megállapítható, hogy az Otthon állandóan fejlődik és pl. az 1933. év folyamán 262 egyénnel foglalkozott, akik hosszabb-rövidebb ideig (némelyik több hónapig, mások egy-két napig) tartózkodtak ott. Az Otthon megalapítása utáni évek szép lendülete után, a háborús évek alatt bekövetkezett aránylag kisebb kihasználása az Otthonnak azzal magyarázható, hogy az akkori időkben szintén Egyesületünk által létesített és fenntartott „Tisztviselőnői”- és „Munkásnői Otthonainkéban sok pártfoglaltunk nyert elhelyezést. A forradalmak alatt pedig a zavaros helyzet és az ellátás nehézségei, majd az azokat követő 1920. és 1921. években az anyagi nehézségek okozták a csekélyebb forgalmat.

Az Otthon pártfoglaltjainak felekezetük szerinti megoszlását az alábbi két kimutatásunk ismerteti.

XV. Kimutatás a „MELE” „Magdolna és Életvédelmi Otthona” pártfoglaltjairól, felekezet szerint. 1912-1934.

	Rom. kath.	Gör. kath.	Ev. ref.	Ág. ev.	Gör. keleti	Unitárius	Izr.	Összesen
1912	78	3	12	2		1	9	105
1913	65	4	16	10		1	10	106
1914	54	7	13	4	1		7	86
1915	26	1	5	1		1	6	40
1916	18	2	6	2	1		1	30
1917	15		7	4			1	27
1918	22		4	2			2	30
1919	10		3	1				14
1920	28	2	6	3			1	40
1921	23		3	2			3	31
1922	108	2	9	6			3	128
1923	186	7	35	4	1	1	10	244
1924	140	6	24	9	3	1	10	193
1925	133		32	9	5		6	185
1926	160	3	36	4		1	8	212
1927	92		17		2		3	114
1928	153	1	26	5			3	188
1929	132	3	24	11			5	175
1930	150	1	25	8			7	191
1931	158	2	34	4			12	210
1932	183	3	48	8			9	251
1933	169	5	62	16			10	262
1934	171	6	32	4			11	224
Összesen	2274	58	479	119	13	6	137	3086

XVI. Kimutatás a „MELE” „Magdolna és Életvédelmi Otthona” pártfoglaltjairól, felekezet szerint, %-ban. 1912-1934.

	Rom. kath.	Gör. kath.	Ev. ref.	Ág. ev.	Gör. keleti	Unitárius	Izr.	Összesen %
1912	74.3	2.8	11.5	1.9		0.9	8.6	100 —
1913	61.3	3.7	15.1	9.5		0.9	9.5	100 —
1914	62.7	8.1	15.2	4.7	1.2		8.1	100 —
1915	65.0	2.5	12.5	2.5		2.5	15.0	100 —
1916	60.0	6.7	20.0	6.7	3.3		3.3	100 —
1917	55.5		25.9	14.8			3.8	100 —
1918	73.3		13.3	6.7			6.7	100 —
1919	71.5		21.4	7.1				100 —
1920	70.0	5.0	15.0	7.5			2.5	100 —
1921	74.2		9.7	6.4			9.7	100 —
1922	84.4	1.5	7.3	4.5			2.3	100 —
1923	76.2	3.0	14.4	1.6	0.4	0.4	4.0	100 —
1924	72.5	3.1	12.5	4.7	1.6	0.5	5.1	100 —
1925	71.9		17.3	4.9	2.7		3.2	100 —
1926	75.4	1.4	17.3	1.8		0.5	3.6	100 —
1927	80.7		14.9		1.7		2.7	100 —
1928	80.4	0.5	13.8	2.6			2.7	100 —
1929	75.1	1.7	14.2	6.3			2.7	100 —
1930	78.5	0.5	13.1	4.2			3.7	100 —
1931	75.2	1.0	16.2	1.9			5.7	100 —
1932	72.9	1.2	19.1	3.2			3.6	100 —
1933	64.5	1.9	23.7	6.1			3.8	100 —
1934	76.3	2.7	14.3	1.8			4.9	100 —
Átlag %	73.7	1.9	15.5	3.9	0.4	0.2	4.4	100 —

Fenti kimutatásainkban foglalt adatok csonka hazánk összlakosságának felekezetük szerint összeállított kimutatásával szemben különösen a rom. katolikusoknál mutatnak némi eltérést. A rom. katolikusok ugyanis az országos átlagnál néhány százalékkal nagyobb arányban vették az Otthont igénybe, míg a többi felekezetek tagjainak aranszáma természetesen ehhez viszonyítva valamivel alacsonyabb volt, amit természetesen kizárólag a véletlen okozott, hiszen köztudomásúlag Egyesületünk a mentés munkájában felekezeti szempontokat nem ismer.

Pártfoglaltjainknak felekezetük szerinti tárgyalása után azok életkoruk szerint való megoszlását a következő statisztikai kimutatások mutatják be.

XVII. Kimutatás a „MELE” „Magdolna és Életvédelmi Otthonának” pártfogoltjairól, azok életkora szerint. 1912–1934.

	–10 évig	10–15 évig	15–20 évig	20–25 évig	25–30 évig	30–35 évig	35–40 évig	40– éven felül	Össze- sen
1912	1	13	52	31	7	1			105
1913		3	77	21	3	2			106
1914		7	52	21	6				86
1915		5	24	7	3	1			40
1916		1	23	5	1				30
1917		2	17	7	1				27
1918			18	8	2	1	1		30
1919	1	1	6	6					14
1920	1	7	23	8	1				40
1921			14	10	4	3			31
1922	1		57	40	12	5	8	5	128
1923		3	100	79	24	14	15	9	244
1924	1	1	80	59	20	15	10	7	193
1925		3	76	50	32	11	9	4	185
1926	1	1	96	65	27	10	8	4	212
1927		3	42	42	9	5	10	3	114
1928		2	76	51	17	6	23	13	188
1929	1	10	47	35	13	18	32	19	175
1930	1	8	58	39	15	19	33	18	191
1931	1	4	49	57	28	27	11	33	210
1932	2	6	60	58	49	32	23	21	251
1933	3	11	55	51	35	33	40	34	262
1934	2	6	62	67	24	25	17	21	224
Össze- sen	16	97	1164	817	333	228	191	240	3086

XVIII. Kimutatás a „MELE” „Magdolna és Életvédelmi Otthonának” pártfogoltjairól, azok életkora szerint %-ban. 1912-1934.

	—10 évig	10—15 évig	15—20 évig	20—25 évig	25—30 évig	30—35 évig	35—40 évig	40— éven feletti	Össze- sen %
1912	0·9	12·4	49·6	29·5	6·7	0·9			100
1913		2·8	72·6	19·9	2·8	1·9			100
1914		8·1	60·5	24·4	7·0				100
1915		12·5	60·0	17·5	7·5	2·5			100
1916		3·3	76·7	16·7	3·3				100
1917		7·4	62·9	25·9	3·8				100
1918			60·0	26·7	6·7	3·3	3·3		100
1919	7·1	7·1	42·9	42·9					100
1920	2·5	17·5	57·5	20·0	2·5				100
1921			45·3	32·4	12·6	9·7			100
1922	0·8		44·5	31·2	9·4	3·9	6·3	3·9	100
1923		1·3	41·0	32·4	9·8	5·8	6·1	3·6	100
1924	0·5	0·5	41·7	30·6	10·3	7·7	5·1	3·6	100
1925		1·6	41·1	27·3	17·2	5·8	4·9	2·1	100
1926	0·5	0·5	45·3	30·7	12·7	4·7	3·7	1·9	100
1927		2·6	36·8	36·8	8·0	4·4	8·8	2·6	100
1928		1·1	40·4	27·1	9·1	3·2	12·2	6·9	100
1929	0·6	5·7	26·9	20·0	7·5	10·4	18·0	10·9	100
1930	0·6	4·2	30·4	20·4	7·9	9·9	17·2	9·4	100
1931	0·5	1·9	23·4	27·1	13·3	12·9	5·2	15·7	100
1932	0·8	2·4	23·9	23·1	19·5	12·7	9·2	8·4	100
1933	1·1	4·2	21·0	19·5	13·3	12·6	15·3	13·0	100
1934	0·9	2·7	27·7	29·9	10·7	11·1	7·6	9·4	100
Átlag %	0·5	3·1	37·7	26·5	10·8	7·4	7·8	6·2	100

Mint fenti kimutatásokból látható, a „MELE” Magdolna-, és Életvédelmi Otthona az eredeti célkitűzésektől hosszú és nehéz feladatának teljesítése közben sem tért el és csaknem negyedszázados működése alatt mindig az erkölcsi tekintetben legtöbb veszélynek kitett fiatalabb korú (15-30 életév) nőknek igyekezett védelmet nyújtani. A világháborút megelőző és alatti években a súlypont a 15-20. éveseken volt. Ez az oszlop az 1916. évben elért legmagasabb száma (76,7%) után fokozatosan csökkent, és ezzel arányban a következő (20-25. életév közöttiek) oszlopa volt emelkedőben. Később az Életvédelmi-osztály bekapcsolódása után e két csoport mindinkább engedett domináló helyzetéből, és számottevő szerepet kezdett játszani a következő idősebbek (25-30. évesek) rovata is. E három fentebb említett és erkölcsileg leginkább veszélyeztetett csoport vég-

eredményben is az összes eseteknek pontosan háromnegyed-részét (75.0% -át) teszi ki.

A fennmaradó 25% (772 eset) a 15- életévüket még el nem értek, valamint a 30. évüket már betöltöttekből (erkölcsileg kevésbé veszélyeztetettekből) tevődik össze. Ezek közül 0.5%-kal (16 eset) szerepel a 10. éven aluli, mindkét nembeli gyermekek száma, akik legnagyobb részben (10 esetben) anyjukkal az Életvédelmi-osztálytól kapott beutalás folytán kerültek be az Otthonba, míg kisebb része a Toloncházból, ugyancsak anyjuknak az Otthonban való felvételével egyidejűleg nyertek elhelyezést.

A 10-15. évesek aránylag nagy száma (3.1%, 97 eset) két-féle magyarázatot szolgáltat, illetve okra vezethető vissza. Az első években nagy % számuk a 14. életévüket még el nem ért és erkölcsileg a régebbi időben még nagymértékben veszélyeztetett leánygyermekeket foglalja magában, míg a későbbi számalakulásoknak a toloncházi és Életvédelmi-osztályi beutalások adtak emelkedő irányzatot, de ez már nem fent kimutatott kiskorúakra vonatkozó erkölcsi, mint inkább fenntartási veszélyeztetettséget domborítja ki, amikor a boldogulását itt nem találó vidéki illetőségű anya a Toloncházba kerül gyermekével, vagy nyomorában, elkeseredésében öngyilkosságot megkísérelt szülővel együtt az Életvédelmi-osztály révén jutott el *hozzánk*. Való tény, hogy a szóbanforgó leánygyermeknek elsősorban fennmaradásuk forog veszedelemben, de másfelől, amennyiben segítség, közbelépés érdekükben nem érkeznek, ezek a gyermekek rövid idő elmúltával erkölcsileg is veszélyekbe sodródhatnak.

A 30-35. éveseket és az ezután következő csoportokat vizsgálva, csaknem ugyanazt az irányzatot látjuk, mint az előző három (15-30. év közöttiek) oszlopainál: az egyes csoportok fokozatos emelkedését, és később az előző csoportok rovására a következő korosztálybeli oszlop kialakulását és emelkedését, ami szintén a Toloncház és az Életvédelmi-osztály nem annyira erkölcsi, mint inkább anyagi romlásnak kitett magasabb korú beutaltjainak a statisztikában kifejezésre jutó alakulásának tulajdonítható.

Bár fentiekben több ízben történt utalás az Életvédelmi-osztály erkölcsileg csak másodsorban veszélyeztetett, idősebb beutaltjainak aránylag nagy számára, mégis állítható, hogy Egyesületünk Magdolna- és Életvédelmi Otthona a megalapításakor kitűzött céljától – átmeneti otthont nyújtani az erkölcsi veszélyeknek kitett pártfogoltjainak – az Életvédelmi-osztályal való kapcsolata óta sem tért el, mert az osztály beutaltjainak még mindig nagyobb számát alkotják az alacsonyabb korosztálybeli (20-25. és 25-30. életév közötti) nők, akik sikertelen öngyilkossági kísérleteik után csökkent lelki erővel és nagymértékben megfogyatkozott lelki ellenállással könnyebben

kerülhetnek az erkölcsi lejtőre. Egyesületünk Otthona mindenképpen megfelel tehát eredetileg vállalt hivatásának, ha ezeket a szerencsétleneket az Otthonban való lelki és testi megerősödésük után a tisztességes, rendes életbe visszavezeti, és mindent elkövet, hogy sikerrel tudják megállani helyeiket az élet újabb megpróbáltatásai, és viharai között.

Az Otthon pártfoglaltjainak életkoruk szerint való ismertetése után áttérünk az általuk bementett foglalkozásaik alapján való tárgyalására.

XIX. Kimutatás a „MELE” „Magdolna és Életvédelmi Otthona” pártfoglaltjairól foglalkozás szerint. 1912-1934.

	Háztartási alkalmazott, takarítónő	Gyári munkás, napszámos	Pincéernő, kiszolgálónő	Pénztárosnő, felirónő	Háztartásbeli	Varrónő	Hivatalnoknő	Színész, artista	Elárusítónő	Apolónő	Fodrásznő	Gyermek	Egyéb	Összesen
1912	53	12	11	8	8	4	1	3	2	1	1	1	1	105
1913	63	8	6	4	6	7	4	2	6					106
1914	44	6	4	4	9	8	1	1	7		2			86
1915	22	4		1	5	1	5		1	1				40
1916	12	1	1	1	7	4	2		2					30
1917	11	2	2	1	5	3	3							27
1918	9	4	4		7	7	5	1						30
1919	5	2			2	2	1					1	1	14
1920	19	2			10		6	1		1		1		40
1921	9	6	1		6	3	4		1	1				31
1922	196	13	3		4	4	6		1			1		128
1923	192	16	6		16	6	2		2	4				244
1924	169	4		1	5	6	7					1		193
1925	56	7		1	6	6	5		1	3				185
1926	188	5	3		8	3			1	2		1		212
1927	92	5	2		5	1	5	1		2			1	114
1928	150	7			11	7	9		1	3				188
1929	129	10			2	13	13	1		4		1	2	175
1930	105	15	2		25	14	15	2	2	8		1	2	191
1931	113	13	9		32	11	15		2	4		1	10	240
1932	150	20			32	6	15	1	2	6		2	17	250
1933	144	10		3	21	6	21	2	5	9	2	3	36	262
1934	147	13	1		22	1	12		3	9			16	224
Összesen	2078	185	55	24	254	116	157	15	39	57	5	14	87	3086

XX. Kimutatás a „MELE” „Magdolna és Életvédelmi Otthona”
pártfoglaltjairól foglalkozás szerint %-ban, 1912–1934.

	Háztartási alkalmazott, takarítónő	Gyárimunkás, napszámos	Pincérnő, kiszolgálónő	Pénztárosnő, felíró	Háztartásbeli	Varrónő	Hivatalnoknő	Színész, artista	Elárulónő	Ápolónő	Fodrásznő	Gyermek	Egyéb	Összesen %
1912	50.4	11.3	10.5	7.6	7.6	3.8	1.0	2.9	1.9		1.0	1.0	1.0	100.0
1913	59.2	7.6	5.7	3.8	5.7	6.6	3.8	1.9	5.7					100.0
1914	51.1	6.9	4.7	4.7	10.4	9.4	1.2	1.2	8.1		2.3			100.0
1915	55.0	10.0		2.5	12.5	2.5	12.5		2.5	2.5				100.0
1916	40.0	3.3	3.3	3.3	23.3	13.4	6.7		6.7					100.0
1917	40.8	7.4	7.4	3.7	18.5	11.1	11.1							100.0
1918	30.0	13.3	13.3	23.3	16.7	3.4								100.0
1919	35.7	14.3			14.3	14.3	7.2					7.1	7.1	100.0
1920	47.5	5.0			25.0		15.0	2.5				2.5		100.0
1921	29.0	19.3	3.2		19.3	9.7	12.9		3.3	3.3				100.0
1922	75.0	10.2	2.3	3.1	3.1	4.7		0.8				0.8		100.0
1923	78.6	6.5	2.5		6.6	2.5	0.8		0.8	1.7				100.0
1924	87.6	2.1		0.5	2.6	3.0	3.7					0.5		100.0
1925	84.7	3.7		0.6	3.1	3.1	2.6		0.6	1.6				100.0
1926	88.7	2.4	1.4		3.7	1.4			0.5	0.9		0.5	0.5	100.0
1927	80.7	4.4	1.7		4.4	0.9	4.4	0.9		1.7			0.9	100.0
1928	79.8	3.7			5.8	3.7	4.8		0.6	1.6				100.0
1929	73.8	5.7			1.1	7.4	7.4	0.6		2.3		0.6	1.1	100.0
1930	54.9	7.8	1.1		13.1	7.3	7.8	1.1	1.1	4.2		1.1	0.5	100.0
1931	53.8	6.2	4.3		15.2	5.2	7.1		1.0	1.9		4.8	0.5	100.0
1932	59.8	8.0			12.8	2.5	5.6	0.4	0.8	2.5		0.8	6.8	100.0
1933	54.9	3.8		1.2	8.0	2.3	8.0	0.8	1.9	3.4	0.8	1.2	13.7	100.0
1934	65.6	5.8	0.5		9.8	0.5	5.4		1.3	4.0			7.1	100.0
Átlag %	67.3	6.0	1.8	0.8	8.2	3.8	5.1	0.5	1.3	1.8	0.2	0.4	2.8	100.0

Már az előző kimutatások során (III.-IV.) jeleztük, hogy minden egyes foglalkozásszerinti statisztikából hatalmas fölényrel emelkedik ki a háztartási alkalmazottak (cselédek, bejárónők, takarítónők, stb.) száma, és ezen jelenséget ugyanott bőven indokoltuk is, úgy, hogy azzal itt újra foglalkozni nem tartjuk szükségesnek. Az ott kifejtetteket jelen kimutatásaink minden tekintetben megerősíteni látszanak.

Közelebbről vizsgálva e rovatot, azt látjuk, hogy az 1922. évtől kezdve a háztartási alkalmazottak százalékszámára hirtelen ugrást mutat, mert míg az előző években számuk 40-50% kö-

zött mozgott, sőt néhol még ezt sem érte el, addig az 1922. évtől kezdve szökésszerűen emelkedett, és pl. 1926-ban számuk 88.7 %-ot mutat. Ha azonban ezt az alakulást összevetjük a XIII.–XIV. kimutatásaink adataival, azonnal kézenfekvő magyarázatot kapjuk e jelenségnek. Az 1922-1928. évek folyamán ugyanis az Otthon lakói túlnyomórésztben a Toloncházból beutalt vidéki leányok közül kerültek ki. A Toloncház vezetősége azoknál a nőknél, akiknél patronage-munkát kifejtő toloncházi munkatársaink a javíthatóság jeleit látták, vagy elhelyezésükre kilátás volt, – eltekintett a hazatoloncoltatástól és az Otthonba utaltatta be. A toloncházi anyag vidéki illetőségű lévén, legnagyobb részében cselédkönyvvvel rendelkezett, és azt vallotta be foglalkozásának.

Ezen csoport száma az Életvédelmi-osztály beutalásai óta, – az Életvédelmi-osztály szélesebb néprétegekre kiterjedő munkássága folytán, – lényegesen csökkent, bár az 1934. év végével lezárt kimutatásainkban átlagszámuk még mindig túlhaladja az 50%-ot.

A második nagyobb számú csoportot (8.2%, 254 eset) a háztartásbeliek alkotják. E csoportnál szabályszerű hullámzást észlelünk, mert míg a világháborút megelőző években számszerint ez az oszlop az 5. helyet foglalta el, addig a háború és a forradalmak alatt a második helyre került előre, aminek a magyarázata a családfő hadbavonulása, fogságbakerülése, eltűnése, elhalálása stb. okozta nagyszámú családfelbomlásban rejlik. A feleség, anya kényszerűségből, hogy magát és családját fenntarthassa, belesodródott a megélhetésért folytatott elkeseredett életküzdelembe, és ott egyrésztükben helyeiket meg nem állva kerültek az Otthonba. A konszolidáció évei alatt és után számuk ismét a régi nivóra csökkent, hogy később a munkanélküliség emelkedésével egyenes arányban újra emelkedjék. Miként a világháború és a forradalmak alatt a keresők távolléte, úgy most is a kereső férfiak nagy számának kikapcsolódása számos tűzhely kialakulásához és családi élet felbomlásához vezetett. Bár ezen két ténynek kimutatásainkban előidézett hatásai teljesen azonosak (a védelemre szoruló háztartásbeliek számának emelkedése), addig a maguk után vont erkölcsi következmények igen különbözőek. A világháború és a forradalmak alatt a családfő távolléte, sőt elhunyt minden anyagi nehézség dacára sem okozott olyan súlyos erkölcsi károsodásokat, mert a feleség, és anya hősiességgel igyekezett a férfit pótolni és a családot együtt tartani, ezzel szemben a munkanélküliség demoralizáló hatása, az okozott elkeseredés, valamint a szükségszerűen emelkedő szociális gondoskodás nyomán szórványosan kifejlődött munkakerülés, a munkátlanul állandóan otthon ülő férj és apa tekintélycsökkenése irtózatot hozott magával.

185 esettel (6.0%) képezik a harmadik csoportot a gyári

munkásnők és napszámosnők, akik nagyrészt, – mint arra a III.-IV. kimutatásaink ismertetésénél rámutattunk, – a háztartási alkalmazottakhoz hasonlóan vagy elhelyezkedést nem találó vidéki cselédleányok közül, vagy a székesfőváros és annak környékének alsóbb néprétegeiből kerültek ki. Számalakulásuk nagyjából egyenletesnek mondható.

A következő oszlopot, – sajnos, mindinkább növekvő arányban, – 157 esettel (5.1%) a hivatalnoknők alkotják, mely körülmény a hosszantartó gazdasági, válság súlyosságát mutatja. Nagyobb számmal főleg az Életvédelmi-osztály beutalásaival kerültek az Otthonba, ami inkább anyagi, mint erkölcsi okokra enged következtetni, s az üzembeszünetések, létszám- és fizetésredukciók következményei. A % számokban kifejezett kimutatásunk nem nyújt itt tökéletes áttekintést, minthogy az 1917-1921. évek aránylag kevés számú beutaltjai között előforduló egyes esetek is már %-ban kifejezett magas számot adnak, (mely körülményt egyébként mindenütt figyelembe is vettük), és így inkább az abszolút számokat vizsgáljuk. Az esetek kétharmad része (100) az 1928–1934. évek közötti (az Életvédelmi-osztály beutalásai idején) évekből adódik, mely a fentebb elmondottakat minden tekintetben megerősíti. Az Otthonban hosszabb-rövidebb ideig való tartózkodásuk alatt minden lehető megtettünk jobb elhelyezkedésük érdekében, és megállapítható volt, hogy a részükre felkutatott és képzettségük alatt maradó kereseti lehetőségeket is (házvezetőnő, nevelőnő, szobaleány, kereskedelmi alkalmazott, gyári munkás, stb.) örömmel ragadták meg.

Összesen 116 esettel, 3.8%-kal szerepel az Otthon kimutatásaiban a varrónők, himzönők rovata, mely foglalkozási ág a dolgozó nők nagy számát foglalkoztatja, és így minden tekintetben indokolt számuk fenti alakulása is, mely egyébként nem nagy kilengéseket mutat, s nagyjából ugyancsak egyenletesnek minősíthető. Kivételt képeznek az 1916–1917. háborús esztendő, amikor is a katonai ruha- és fehérnemű-varrás konjunktúrája igen sok, ezzel azelőtt nem hivatásszerűen foglalkozó nőket vonzott e pályára.

Egyéb, vegyes esetek 87 esettel (2.8%) alkotják a következő rovatot, és ezzel elég előkelő, 6. helyet foglalják el kimutatásainkban, de az okokat vizsgálva azonnal megállapítható, hogy majdnem teljes egészükben (mindössze 4 eset kivételével) az Életvédelmi-osztállyal való összeköttetésünk tartama alatt, ez osztály beutalásával kerültek az Otthonba. Miután az Életvédelmi-osztály hivatásánál és működésénél fogva az egész társadalomra kiterjeszkedően folytatja emberbaráti munkáját, így a legváltozatosabb anyaggal foglalkozik. Természetszerűleg beutaltjainak nagyobb része kimutatásainkban egyenként is ismertetett foglalkozási ágak képviselőiből tevődik össze, de mégis, mint e rovat mutatja, bőven akad oly egyes eset, melyek részére – azok kevés számát tekintve – e jelentés korlátozott

keretei között nem lehetett külön rovatokat nyitni. E csoport keretében volt pl. az Otthonban a fenti idő alatt: grófnő, bárónő (kettő is), több szobrászművész, festőművész, orvos, gyógyszerész, iparművész, tanár, tanítónő, diplomás kerítésész, író, hírlapíró, diákleány, nevelő (különösen nagyobb számmal), kereskedő, üzletvezető, manikűrös, szülész, stb., stb., mind az élet elesettjei.

57 esettel (1.8%) szerepel kimutatásainkban az ápolónők csoportja, mely inkább az utóbbi években tört előre, annak következményeképpen, hogy ezen a pályán ma már nagyobb képzettséget és felkészültséget kívánnak meg, és a világháború alatt szükségszerűen alkalmazott nem hivatásos ápolónőket képesítéssel bíró ápoló-személyzettel igyekeznek kicserélni. Miután igen sokan anyagi eszközeik hiányában, vagy más okok folytán e magasabb képesítést megszerezni nem tudják, – erkölcsi és megélhetési nehézségek közé kerülnek. Nagy részük más foglalkozási ágak keretében, vagy családjukban elhelyezkedve biztosítja jövőjét, de sajnos, mindinkább növekvő számban kerülnek az Életvédelmi-osztályon keresztül az Otthonba is.

Ugyancsak 1.8%-kal (55 esettel) mutatják ki kimutatásaink a pincérmők, kávéházi és vendéglői kiszolgálónők csoportját, jelölve annak, hogy e rétegek (mint azt az előző kimutatások is mutatták) nagy mértékben vannak erkölcsileg veszélyeztetve. Hogy ez mennyire így van, kitűnik abból is, hogy e csoport túlnyomórészt nem az Életvédelmi-osztály, hanem az Erkölcserendszer beutalásával nyert elhelyezést az Otthonban.

Kimutatásainkban részletezett további rovatok közül megemlítsük az elárúsítónők oszlopát, mely 39 esettel, az összes esetek 1.3%-át jelenti, míg a többi rovatok az 1%-ot sem érik el.

Az Otthon pártfogoltjainak bementett foglalkozásuk szerinti tárgyalása után áttérünk az Otthon legtöbb figyelmet érdemlő nehéz munkásságára, a beutaltak elhelyezése érdekében kifejtett működése ismertetésére, amiről az alábbi két statisztika számol be:

*XXI. Kimutatás a „MELE” „Magdolna és Életvédelmi Otthonának” a pártfogoltak elhelyezésére irányuló munkájáról.
1912-1934.*

	Állásba helyezés	Családjába visszahelyezés	Egyéb otthonokba helyezés	Kórházba helyezés	Életvédelmi hivatalba visszautalás	Önként eltávozott	Megszökött	Rossz magaviselete miatt eltávolított	Összesen
1912	35	29	3	13		10	5	10	105
1913	41	29	6	11		12	4	3	106
1914	39	27	9	6		4		1	86
1915	16	15		4		1	2	2	40
1916	15	8	2	2		1	2		30
1917	15	4	1	2		2	3		27
1918	13	7	2	2		3	1	2	30
1919	5	4	2			3			14
1920	17	7	4	5		5	1	1	40
1921	16	9	1			2	1	2	31
1922	72	9	4	14		13	11	5	128
1923	169	16	19	8		20	7	5	244
1924	126	19	18	10		11	3	6	193
1925	117	21	15	6		21	3	2	185
1926	129	29	19	8		19	2	6	212
1927	86	12	6	3		6	1		114
1928	109	16	16	14	14	13	3	3	188
1929	86	18	7	15	19	21	5	4	175
1930	89	21		15	43	23			191
1931	78	18	12	22	37	28	11	4	210
1932	104	25	7	34	40	35		6	251
1933	105	22	10	28	58	39			262
1934	72	12	6	24	69	38	2	1	224
Összesen	1554	377	169	245	280	330	67	63	3086

XXII. Kimutatás a „MELE” „Magdolna és Életvédelmi Otthonának” a pártfogoltak elhelyezésére irányuló munkájáról %-ban. 1912–1934.

	Állásba helyezés	Családjába visszahelyezés	Egyéb otthonokba helyezés	Kórházba helyezés	Életvédelmi hivatalba visszautalás	Önként eltavozott	Megszökött	Rossz magaviselete miatt eltávolított	Összesen %
1912	33·3	27·6	2·9	12·4		95	48	95	100
1913	38·7	27·3	5·7	10·4		11·3	3·8	2·8	100
1914	45·3	31·4	10·5	7·0		4·6		1·2	100
1915	40·0	37·5		10·0		2·5	5·0	5·0	100
1916	50·0	26·6	6·7	6·7		3·3	6·7		100
1917	55·5	14·9	3·7	7·4		7·4	11·1		100
1918	43·3	23·3	6·7	6·7		10·0	3·3	6·7	100
1919	35·7	28·6	14·3			21·4			100
1920	42·5	17·5	10·0	12·5		12·5	2·5	2·5	100
1921	51·6	29·0	3·2			6·5	3·2	6·5	100
1922	56·2	7·1	3·1	10·9		10·2	8·6	3·9	100
1923	69·1	6·6	7·8	3·3		8·2	2·9	2·1	100
1924	65·2	9·9	9·3	5·2		5·7	1·6	3·1	100
1925	63·2	11·4	8·1	3·2		11·4	1·6	1·1	100
1926	60·8	13·7	9·0	3·8		9·0	0·9	2·8	100
1927	75·4	10·5	5·3	2·6		5·3	0·9		100
1928	58·0	8·5	8·5	7·4	7·4	7·0	1·6	1·6	100
1929	49·1	10·3	4·0	8·5	10·9	12·0	2·9	2·3	100
1930	46·6	11·0		7·9	22·5	12·0			100
1931	37·1	8·6	5·7	10·5	17·6	13·3	5·3	1·9	100
1932	41·5	10·0	2·8	13·5	15·9	13·9		2·4	100
1933	40·1	8·4	3·8	10·7	22·1	14·9			100
1934	32·1	5·4	2·7	10·7	30·8	17·0	0·9	0·4	100
Átlag %,0	50·3	12·2	5·5	8·0	9·1	10·7	2·2	2·0	100

A Magdolna Otthon hivatása magaslatán állva mindenkor szemelőtt tartotta, hogy csak akkor felelhet meg a „Magyar Egyesület a Leánykereskedés Ellen” célkitűzéseinek tökéletesen, ha átmeneti menedék és lelki foglalkozás nyújtásával pártfogoltjai jövőre boldogulásának lehetőségét minnél nagyobb számban, és minnél biztosítottabb formában lehetővé tenni igyekeznek. Foglalkozás, illetőleg kenyérkeresethez juttatás jóformán, mint alapfeltétel jelentkezik csaknem valamennyi nagyobb arányú munkásságunk (Erkölcstörténelmi- és Életvédelmi-osztályokkal, a szföv. Árvaszékkel, Toloncházsal, stb. való működésünk) sikere érdekében. Egyesületünk Magdolna- és Életvédelmi Otthona, hogy céljainak mindjobban megfelelhessen, mindent elkövetett és minden rendelkezésre álló eszközt megragadott arra, hogy pártfogoltjainak tisztességes úton való önálló megélhetését biztosítsa. A személyes ismeretségek, befolyások, újsághirdetések, elhelyező-irodákkal és legelsősorban az Állami Munkaközvetítő Hivatallal való összeköttetésünk, stb. útján törekvésünket 1.554 esetben siker kísérte. Ezen *több, mint másfélezer pártfogoltunknak állásba helyezése, vagy munkaal-kalomhoz juttatása által Otthonunk nehéz feladatát a legtökéletesebben oldotta meg, és ez Egyesületünk működésének is egyik legfényesebb eredménye.*

A kimutatások rovatait vizsgálva látjuk, hogy 1927-ig állandóan emelkedő %-ban tudtuk az Otthon beutaltjait munkába helyezni, de ezidőtől kezdve a mindinkább súlyosbodó gazdasági helyzet és a munkanélküliség növekedése folytán ezen igyekezetünk mindnagyobb akadályokba ütközött, s e rovat az 1934. év végén (pl. az 1927. évi 75.4%-kal szemben) 32.1 %-ra esett vissza.

A kenyérkereseti lehetőségek felkutatása mellett az Otthonunknak a pártfogoltak végleges megmentése érdekében kifejtett munkájában nagy szerepet játszott a családjukba való visszahelyezés feladata is. Ennek a tevékenységünknek számos, itt is fennálló akadályait e jelentésünkben már más helyen említettük, így azt megismételni nem tartjuk szükségesnek, de megállapíthatjuk, hogy ezen törekvésünk – természetesen inkább az Otthon működésének kezdetén, a fiatalok beutaltak többsége idején – sikerre vezetett. E munkásságunk 377 esetben (12.2%) volt eredményes, amikor az illetőket értesítésünk után szülő, férj, testvér, rokon, vagy gyám átvette és jövőjükről, valamint felügyeletükről gondoskodott.

330 esetben (10.7%) a beutaltak az Otthonban való hosszabb-rövidebb ideig való tartózkodásuk után önként eltávoztak és boldogulásukat maguk igyekeztek biztosítani, míg 9.1%-ban, vagyis 280 esetben az Életvédelmi-osztály az általa pártfogoltak beutalását nem hosszabbította meg és ezek visszakerültek az Életvédelmi-osztályhoz.

A pártfogoltak 8%-a (246 eset) betegségük miatt az Otthonból különféle gyógyintézetekbe helyeztetett el. E rovat első felében kimutatottak nagy hányada megelőző erkölcstelen életmódja idején szerzett nemibetegségének gyógyítása céljából, a rovat második részében (1928-1934) mutatkozó emelkedés pedig az Életvédelmi-osztály beutaltjainak öngyilkossági kísérleteikkel kapcsolatosan szerzett, és időközben kiújult sérülések, betegségek gyógykezelése céljából távozott el.

Az 1922-1928. években e rovatban jelentkező aránylagos kisebb számalakulások annak tulajdoníthatók, hogy ezidőben a toloncházi anyag képezte az Otthon beutaltjainak legnagyobb hányadát. A Toloncházban pedig a betegek gyógyítására külön kórház áll rendelkezésre, az anyag így természetesen nagyjából egészségesen került hozzánk.

Az Otthonból eltávozott pártfogoltjaink részére 169 esetben (5.5%) egyéb nővédelmi otthonokban, javítóintézetekben kerestünk további elhelyezkedést.

67 beutaltunk (2.2%), – különösen nagyobb számban a Toloncház és az Erkölcstrendészeti-osztályok által hozzánk utaltak között, – az Otthonból való engedély nélküli távozásuk által vonták ki magukat a felügyelet alól, s nem egyszer szökésük alkalmával társaik, vagy az Otthon felszerelésének eltulajdonításával okoztak károkat. 2%-ban (63 eset) rakoncátlan, rossz magaviseletük, a fegyelem durva és ismételt megsértése miatt, vagy az Otthon tekintélyének és nyugalmanak megóvása érdekében a kellő és többszöri figyelmeztetés után, minthogy javíthatatlanoknak bizonyultak – az Otthonból eltávolítottak.

Egyesületünk Magdolna és Életvédelmi Otthona alapítása óta eltelt majdnem negyedszázados működése alatt összesen 3.086 nőnek adott átmeneti otthont, és a velük való egyéni foglalkozás segítségével igyekezett őket erkölcscileg és anyagilag megerősíteni, hogy helyeiket az életben újabb kísértések idején és újabb nehézségek között is meg tudják állani.

IV. A „MELE” pályaudvari missziós szervezeteinek munkássága.

A „MELE” nővédelmi munkájában nagyfontosságú szerepet tölt be a pályaudvari missziók (budapesti és vidéki) szervezeteinek tevékenysége. Mégis az előzőekben ismertetett többi, másirányú munkásságunkkal ellentétben a pályaudvari missziók adták, számszerű fölényük mellett is, aránylag a legkevesebb anyagot a statisztikák részére. Magyarázata e körülménynek az, hogy a „MELE” pályaudvari missziós tevékenysége az 1913-1923. évek alatt a hasonló nővé-

delmi működést kifejtő többi társadalmi egyesületekkel közösen alapított „Pályaudvari-missziókat Fenntartó Egyesületek Országos Szövetsége” keretében bonyolódott le. A Szövetség az egyes évek folyamán kifejtett munkájáról szóló jelentéseiben pl. az 1915. évben 3.056, a következő 1916. évben 5.101 komoly mentési esetről számolt be, ezekből a jelentésekből azonban nem derül ki, hogy az egyes tagegyesületek, s így a „MELE” munkatársainak tevékenysége mily számbeli arányban járult hozzá a Szövetség munkásságának sikeréhez. Így tehát a „MELE” székesfővárosi misszióinak statisztikai kimutatásai is csak e Szövetség megszűnését követő önálló munka megindulásának kezdetétől az elmúlt év végéig terjedő időre eső anyagát ölelheti fel.

A „Pályaudvari-missziókat Fenntartó Egyesületek Országos Szövetsége” fennállása alatt kizárólag a budapesti vasút- és hajóállomásokon tartott fenn szervezeteket, és később a Szövetség megszűnése után az 1925. év végéig az egyes volt tagegyesületek misszióinak önálló tevékenysége is csak a székesfőváros területére szorítkozott. Az 1925. évben kiadott 151.041/1925. számú belügyminisztériumi rendelet alapján azonban e munka kiegészítésül megindult a nagyobb vidéki vasúti gócpontokon, és különösen a trianoni határállomásokon felállítandó pályaudvari missziók megszervezése is.

A budapesti és vidéki pályaudvari missziók éber figyelemmel, gyors, közvetlen közbelépéseikkel, alapos segítségükkel igen sok esetben veszik elejét a későbbi különböző káros irányban kifejlődhető erkölcsi bajoknak, mely veszedelmek e szervezetek hiányában mindnagyobb mértékben, és súlyosabb formákban jelentkeznének a későbbi idők folyamán. E veszélyek megelőzését szolgálják a pályaudvarokon és hajóállomásokon a távozó-, érkező nőutasok útbaigazítása, tanácsadása, a gyermekek felügyelete, ellenőrzése, de e feladatok mellett gyamolítják a pályaudvarokon megforduló utazó betegeket, és szociális ténykedéseikkel – hatósági elutaztatások, éjjeli szállásnyújtás, pénz, élelemsegély – segítségére vannak az illetékes hatóságoknak is. Ezekkel és sok, itt fel nem sorolt egyéb működéseikkel igyekeznek missziós munkatársaink a nagyközönség erkölcsi nivójának emelésével nővédelmi hivatásuknak megfelelni.

A budapesti pályaudvari missziók működését részletesen az alábbi statisztikák mutatják be:

XXIII. Kimutatás a „MELE” székesfővárosi „Pályaudvari miszsiós” szervezeteinek működéséről. 1923-1934.

	1923	1924	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Utazási utbaigazítás, tanácsadás, erkölcs-védelem	413		364			798	207	1028	580	601	735	1011
Beteg utasok körüli segítség	34		43				50	26	45	41	37	31
Gyermekek felügyelete	7		27				195	27	28	25	11	26
Pénz, jegy és élelemsegély	87		61			32	82	150	88	59	53	84
Idegenek kalauzolása, tolmácsi szolgálat	15		22				47	115	165	38	83	44
Beutalás előjáróságokra elutaztatás végett								126	126	145	60	58
Hatósági elutaztatás							2	96	95	195	110	183
Beutalás különféle otthonokba		Részletelés nincs.	5	Részletelés nincs.		18	22	257	186	136	74	63
Beutalás kórházakba			26				3	18	22	1	16	17
Beutalás Gyermekmenhelyre			12					2	4	3	12	3
Beutalás Toloncházba												
Beutalás Életvédelmi osztályba										1	24	10
Beutalás Munkaközv. Hiv.-ba			34			18	15		3	2	5	4
Rendőrségi igazoltatás	22		40			24	6	23	14	3	17	9
	590	613	658	1108	1158	890	636	1868	1358	1253	1284	1575

A legnagyobb számmal (56.1%), mint a statisztikákból látható, az utazási útbaigazítás, tanácsadás, erkölcsi felügyelet, stb., összefoglaló csoportja szerepei, igen sok vidékről érkező fiatal nő fordul missziós munkatársainkhoz tanácsért, útbaigazításért, miáltal nincsenek ráutalva, kiszolgáltatva a pályaudvarok környékét elárasztó gyanús elemek segítségére, akik tapasztalatlanságukkal, bizalmukkal visszaélve, erkölcsi tekintetben, de anyagi vonatkozásokban is, megkárosíthatják, kihasználják őket.

A következő csoportot 7.3%-kal a „beutalás különféle nővédelmi otthonokba” c. rovat képezi. Azokat a nőket, akik felérkezvén a fővárosba, miután csatlakozó vonatjuk csak másnap indul, vagy egyéb okokból kénytelenek az éjszakát Budapesten tölteni, amennyiben éjjeli elhelyezésükről önmaguk gondoskodni nem tudnak, misszióink egy-egy éjszakára a Magdolna Otthonba, vagy más nővédelmi otthonokba utalják be, ahol elutazásukig menedéket találnak, s elkerülhetik az ú. n. „kvártélyos asszonyok” erkölcsi szempontból legtöbbszörre veszedelmes ajánlatait.

Az esetek 6.7%-ában missziós munkatársaink anyagiakkal voltak kénytelenek pártfogoltjaiknak segítségére lenni, mely adatok oly esetekre vonatkoznak, amikor az illető anyagi eszközökkel egyáltalán nem, vagy csak részben rendelkező egyének továbbutazásához szükséges vasútjegy árának kiegészítése, vagy céljaik gyors eléréséhez villamosjegy megváltása (pl. másik p. u.-on való vonatsatlakozás) válik szükségessé. Miután a „MELE” pályaudvari missziói is véges anyagi eszközökkel rendelkeznek, oly esetekben, amidőn valamely nő továbbutazásának elősegítéséhez nagyobb összegre volna szükség, azt a pályaudvarok közönségének adakozó jószíve útján igyekeznek biztosítani. Nagyon gyakran előfordul, hogy valamely érkező, el-, vagy átutazó egyén útipénze elfogytával teljesen kiéhezve, legyengülve jut missziós munkatársaink útján élelemhez. Utazásukat biztosító kisebb-nagyobb anyagi-, élelem segítséggel misszióink elsőrendű fontosságú nővédelmi munkát végeznek, mert kétségtelen, hogy azok a fiatal nők, akik a szükséges fedezet hiányában továbbutazni nem tudnának, itt tartózkodásuk ideje alatt, – az esetleg meglévő csekély anyagi eszközeik elfogyta után, – minden támasz és hajlék nélkül teljes mértékben ki lennének szolgáltatva a résen álló kerítők erkölcstelen csábításának, a „kvártélyos asszonyok” gyanús üzelmek, valamint a nyomor és a nélkülözés erkölcspszűtő hatásának.

A hatósági elutaztatások aránylag nagy számadata (6.6%) a gazdasági viszonyok okozta nyomor mögé enged betekintést, amikor az elhelyezkedni nem tudó vidéki nők végső szükség esetén a hatósági segítséget veszik igénybe, hogy hazautazhassanak. Megállapítható, hogy a fiatal leányoknak a székesfővá-

rosba való özönlése elszerződés céljából az utóbbi években nagy mértékben csökkent. Örvedetes ez a jelenség nemcsak azért, mert nem szaporítják a székesfővárosban az ellátatlanok számát, hanem növédelmi szempontból is. Az a falusi leány, aki felérkezve, itt állott hely, tehát lakás és ellátás nélkül, nagy mértékben volt lelkiismeretlen egyének által erkölcsileg veszélyeztetve. Élénken bizonyítják e tény valóságát a Magdolna és Életvédelmi Otthonunkkal foglalkozó statisztikai kimutatásaink, amelyekből láthatjuk, hogy az Otthon pártfogoltjainak nagyrésze ezekből a hely nélkül álló cselédlányok sorából kerül ki.

Missziós hölgyeink minden esetben figyelmessé teszik a vidékről érkező, és szolgálatot kereső leányokat a helyszerzés nehézségeire, és sok esetben elérték, hogy visszamentek falujukba, ahol boldogulásukat könnyebben megtalálják, és erkölcsi tekintetben sincsenek oly sok veszélynek kitéve, mint a milliós fővárosban.

5.2%-kal az V. helyen áll a kimutatásban a külföldiek tájékoztatása, tolmácsi szolgálat számadata. E rovat alakulása a főváros idegenforgalmának fejlődését mutatja. Munkatársainknak ezirányban kifejtett működése növédelmi és szociális szempontoktól eltekintve, hazafias célokat is szolgál, amidőn a külföldről ideérkező idegeneknek előzékenyen rendelkezésre állnak, és tolmácsi szolgálataikat is rendelkezésükre bocsátják. Legnagyobb az idegenforgalom, s ezzel kapcsolatban ezirányu tevékenységünk, augusztus havában (Szt. István-hét látványosságai folytán), és pl. az 1931. évi Szent Imre jubileumi ünnepek következtében e rovat statisztikánkban a 12%-ot is meghaladta.

Az előjáróságokra való beutalás elutaztatás céljából a hatósági elutaztatások már említett adatainak megfelelően alakul.

Kiemelkedik még kimutatásunkban a gyermekek felügyelete és ellenőrzése; (4.9%), valamint a beteg utasok körüli humanitárius segítség (3.0%) számadatai, míg 1.7 %-kal munkatársainknak missziós tevékenységük gyakorlása közben a rendőrség közreműködését kellett igénybe venni. A rendőrhatalóság támogatásával fontos tevékenységet fejtenek ki missziós hölgyeink a pályaudvarok és azok környékének az erkölcsileg gyanús elemektől való megtisztítása érdekében is.

A „MELE” székesfővárosi pályaudvari missziós szervezeteinek ismertetése után alábbi két kimutatásunk a vidéki pályaudvari missziók munkásságát mutatja be:

XXV. Kimutatás a „MELE” vidéki „Pályaudvari missziós” szervezeteinek működéséről. 1926-1934.

	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934
Utazási utbaigazítás, tanácsadás, erkölcsvédelem	Részletezés nincs	Részletezés nincs	93	397	802	659	614	444	917
Gyermek felügyelete				113		107	120	127	180
Éjjeli szállásadás			43	95	61	74	94	83	674
Élelem-pénzsegély			32	139	211	289	335	266	1932
Beteg utasok körüli segítség				18	21	13	31	27	36
Rendőrségi igazoltatás			16	9	49	17	8	1	22
Egyéb esetek			6	8	25	22	5	7	55
Összesen	1011	963	190	779	1169	1181	1207	965	3816

XXVI. Kimutatás a „MELE” vidéki „Pályaudvari missziós” szervezeteinek működéséről. 1926-1934.

	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	Átlag %
Utazási utbaigazítás, tanácsadás, erkölcsvédelem	Részletezés nincs	Részletezés nincs	49·0	50·8	68·6	55·8	50·8	46·0	24·0	42·1
Gyermekek felügyelete				14·6		9·2	9·9	13·2	4·7	6·9
Éjjeli szállásadás			22·6	12·3	5·2	6·2	7·8	8·6	17·7	12·0
Élelem-pénzsegély			16·8	17·9	18·0	24·4	27·7	27·6	50·6	34·7
Beteg utasok körüli segítség				2·3	1·8	1·1	2·7	2·8	0·9	1·6
Rendőrségi igazoltatás			8·4	1·1	4·3	1·5	0·7	1·1	0·6	1·4
Egyéb esetek			3·2	1·0	2·1	1·8	0·4	0·7	1·5	1·3
Összesen %			100	100	100	100	100	100	100	100

Miként a budapesti missziókról szóló statisztikáinkban, úgy itt is első helyen láthatjuk az utazási útbaigazítás és tanácsadás, erkölcsvédelem, stb. csoportját, bár megközelítőleg sem oly fölényrel, mint hivatkozott előbbi kimutatásainkban, mert % számuk itt csak 42.1 %-ot tesz ki. Rögtön ez oszlop után a további csoportok közül kiemelkedő arányban ^ válik ki az élelmi, anyagi segélynyújtás rovata 34.7%-kal. 12%-kal szerepel kimutatásainkban az éjjeli szállásnyújtás adata, mely számoszlopok vidéki szervezeteink emberbaráti szeretettől áthatott, mélyen szociális áldozatkészségét bizonyítják.

A „gyermek felügyelete és ellenőrzése” c. rovat különösen a falvokról a nagyobb városokba, és vissza utazó iskolás-gyermek felügyeletét foglalja magában, s e rovaton kívül,

mely 6.9%-kal mutatkozik, a többi csoportok az 1.0%-ot sem érik el statisztikánkban, vagy alig haladják azt meg.

Különösen nagyfontosságú volt az 1934. év a „MELK”-vidéki pályaudvari misszióinak szempontjából, amikor is a szerbek által kegyetlen és barbár módon foganatosított kiutasítások következtében sok száz meggyötört magyar testvérünk könnyeit igyekeztek missziós szervezeteink tagjai letörölni. Statisztikáink egyes rovatainak (különösen az élelem-segély c. rovat) hatalmas arányú emelkedései ezen fájdalmas események következményei.

Összefoglalásul megemlíjtük, hogy az 1923–1934., illetve 1926–1934. évek folyamán székesfővárosi és vidéki pályaudvari missziós szervezeteink 12.967, illetőleg 11.281, összesen tehát 24.248 esetről, missziós beavatkozásról számoltak be. De ezenfelül számtalan sok ezerre *rúg* azoknak a kevésbé jelentékeny eseteknek száma, amelyekről (különösen a vidéki szervezetek) nem tettek jelentést.

V. A. m. kir. Állami Rendőrség „Tolonház”-ában és a „Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Iroda”-ban kifejtett működésünk.

A „MELE” vezetősége az 1922. évben megállapodást létesített a „Tolonház” vezetőségével arra vonatkozólag, hogy ott megszervezendő patronage-munkájával igyekszik azokat a nőket a tisztességes életre visszavezetni, akik oda különböző utakon (leginkább a razziák alkalmával) bekerülnek. Megszervezett tevékenységünk alatt missziós munkatársaink inspekciójuk alkalmával hosszasan foglalkoztak egy-egy nővel, kikérdezték őket, s környezettanulmányok után, vagy a Magdolna Otthonba, vagy pedig közvetlenül helyezték őket munkába. Az 1922. évtől egészen 1928-ig az Otthon lakóinak nagyrészét éppen ez az anyag jelentette. Munkatársaink azonban levelezéseik lebonyolításával, a szükséges levélpapírosok és portó rendelkezésre bocsátásával, és különböző ügyeiknek (cselédkönyv-kiváltás stb.) igyekeztek pártfogoltjaiknak segítségére lenni.

A Tolonházban végzett tevékenységet számszerűleg az alábbi táblázat tünteti fel:

1922-ben	183	1928-ban	865
1923-ban	236	1929-ben	513
1924-ben	260	1930-ban	466
1925-ben	299	1931-ben	304
1926-ban	663	1932-ben	432
1927-ben	980	1933-ban	429
		1934-ben	398
Összesen:			6.028

Összesen tehát az évek folyamán 6.028 nővel foglalkoztak, illetve ennyi esetben jártak el ügyeikben.

A toloncházi missziós munkáról részletesebb statisztikai kimutatás, a részletadatok hiányában nem volt készíthető.

A „Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodában” inspekciós szolgálatunkat 1923. évben kezdtük meg azal a céllal, hogy az odakerülő kivándorolni szándékozó nőkkel foglalkozva, felvilágosítsuk őket a messze idegenben egyedül álló nőket veszélyeztető erkölcsi és anyagi veszedelmekről, a kerítők, csábítók, szélhámosok és leánykereskedők üzelveiről. Különösen nagyfontosságú ez a munka azoknál a nőknél, akik Délamerika egyes államaiba, vagy Kelet felé vándorolnak ki. Nővédelmi hivatásuknak igyekeztek munkatársaink megfelelni, mikor kivizsgálták, hogy a kivándorlási szándék nem valamely gyanús hirdetés (házassági, munkavállalási, stb.) esetleg személy csábítása következtében állott-e elő, mely esetben a nőt ezen lépése esetleges következményeire való figyelmeztetéssel igyekeztek bizonytalan kimenetelű elhatározásáról lebeszélni. A „MELE” külföldi összeköttetéseit is igen gyakran használták fel munkatársaink, hogy a kivándorló nők célját illetőleg információt kapjunk.

A „Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Irodában” kifejtett tevékenységünk évek szerint az alábbi számokban jut kifejezésre. Ezen esetekről a dolgok természete szerint bővebb, részletesebb kimutatás nem készülhetett.

1923-ban	89	1929-ben	145
1924-ben	24	1930-ban	163
1925-ben	39	1931-ben	131
1926-ban	51	1932-ben	35
1927-ben	151	1933-ban	36
1928-ban	168	1934-ben	42
Összesen:			1.074

összesen tehát 1.074 esetben foglalkoztak munkatársaink fenti inspekciós tevékenységük alkalmával kivándorolni szándékozó nővel.

Visszatekintve a „Magyar Egyesület a Leánykereskedés Ellen” egyes szervei működésének számszerű ismertetésére, miként e jelentésből részletezve látható, a „MELE” eddig csaknem 50.000, túlnyomórészen erkölcsileg veszélyeztetett nő megmenntésével, visszatartásával igyekezett nővédelmi és erkölcsvedelmi hivatásának, s ezzel nemzeti és emberbaráti céljainak megfelelni.

Összefoglalóul a „MELE” egyes szerveinek tevékenységét a tárgyalt sorrendben számszerűleg összegezzük:

Az Erkölcshandíszetben az Árvaszék megkeresése folytán	3.452 eset,
A „MELE” hivatásos gyámja, illetve ügygondnoka által	699 „
Az Erkölcshandíszetben	8.192
Magdolna és Életvédelmi Otthonban	3.086 „
A Pályaudvari-missziók útján	24.248 „
A Tolonházban	6.028 „
A Ki- és Visszavándorlókat Védő Irodában	1.074 „
	<u>Összesen: 46.779 eset.</u>

A „MELE” huszonötéves fennállása alatt összesen 46.779, tehát közel félszázezer egyén védelmével és megmentésével foglalkozott. Ennek a nagyarányú működésnek fentebb ismertett pozitív eredményei adnak kedvet és ösztönzést a következő negyedévszázad munkájához!

A „Magyar Egyesület a Leánykereskedés Ellen” elnöksége és tiszviselői kara az 1935. évben.

Elnök:	Dr. Hodossy Gedeon miniszteri tanácsos, v. országgyűlési képviselő,
Alelnök:	Dr. Melly Béla ny. szföv. árvászeki elnök,
Ügyvezető alelnök:	Dr. Doros Gábor egyetemi m. tanár, kórházi főorvos,
Főtitkár:	Mók Ferencné,
Titkár:	Valló Emil,
Ügyész:	Dr. Groák László vármegyei rb. tisztiügyész,
Pénztáros:	Spillenberg Mária okleveles tanárnő,
Számvizsgálók:	Dr. Kádár László Levente miniszteri tanácsos és Eyssen Gyuláné,
A Pályaudvari missziók vezetője:	özv. dr. Pap Jánosr.é,
A Magdolna Otthon vezetője:	P'arthy Irén,
Pályaudvari missziós tiszviselők:	özv. Marcsek Ferencné, Mayer Katalin, Mák Jenőné.

A „Magyar Egyesület a Leánykereskedés Ellen” igazgatósága:

- a) Hivatalból tagok: elnök, alelnökök, főtitkár, titkár, ügyész, pénztáros, számvizsgálók és a pályaudvari missziók vezetője.
- b) Választott tagok:
- Dr. Ajkay Miklós rendőrfőtanácsos,
Bernát István felsőházi tag, M. Nemzeti Bank alelnöke,
Dr. Czobor Imre ny. főispán, a Kivándorlási Iroda igazgatója,
Dr. Dragsits Gellért miniszteri o. tanácsos, az Állami Munkaközvetítő Hivatal igazgatója,
Dr. Ertl János egészségügyi főtanácsos, egyetemi m. tanár,
Dr. Homonnay Dezső MÁV. főfelügyelő, államásfőnök,
Koiss Géza ny. miniszteri tanácsos,
Lukács Sarolta a M. Vöröskereszt Egylet alelnöke,
Dr. Lupkovits György táblabíró,
Dr. Marcell Mihály pápai kamarás, egyetemi ny. r. tanár,
Dr. Meddig Gábor rendőrfőtanácsos,
Dr. Nagy Károly ny. rendőrfőkapirányhelyettes,
Dr. Németh Péter törvényszéki tanácselnök,
Dr. Pichler Lajos miniszteri o. tanácsos,
Dr. Práger Márton főorvos,
Dr. Raffay Sándorné ág. evang. püspök felesége,
Dr. Ravasz Lászlóné ev. ref. püspök felesége,
Rébey-Rábei Dániel miniszteri szv. igazgató,
Rosenberg Augustza a Magyarországi Nőegyesületek Szövetsége alelnöke,
Dr. Rottenbiller Fülöp ny. államtitkár, a Fiatalkorúak Felügyelő Hatóságának elnöke,
Dr. Schirilla Achill törvényszéki tanácselnök,
Dr. Schuler Dezső m. kir. kormányfőtanácsos, szföv. tanácsnok,
vitéz dr. Simon Elemér főispán, a M. Vöröskereszt Egylet elnöke,
Solti Ferenc miniszteri szv. főtanácsos,
Dr. Szegedy-Masszák Aladárné a Kam. Háziasszonyok Országos Szövetségének elnöke,
Dr. Szimon István rendőrtanácsos,
Dr. Szokolay Leó szföv. árvászeki ülnök,
Dr. Tirscher Ernő egészségügyi főtanácsos,
Dr. Toperczer Ákosné szföv. törvényhatósági bizottsági tag,
Dr. Újlaki Géza vármegyei tb. tiszti főügyész,
Vigh Béla rendőrkapitány.